

UCHWAŁA NR/...../2024

RADY DZIELNICY REMBERTÓW MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

z2024 roku

**w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej
Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy za 2023 rok**

Na podstawie § 6 ust. 1 pkt 5 lit. d oraz § 13 ust. 1 pkt 1 lit. k, § 24 pkt 1 Statutu Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy, stanowiącego Załącznik nr 8 do Uchwały LXX/2182/2010 Rady m.st. Warszawy z dnia 14 stycznia 2010 r. w sprawie nadania statutów dzielnicom miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. Z 2022 r. poz. 9305) oraz § 16 pkt 1 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy, stanowiącego Załącznik Nr 8 do Uchwały Nr XXIX/918/2008 Rady m.st. Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Z 2008 Nr 74, poz. 2706 ze zm.)¹ – Rada Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy uchwala, co następuje:

- § 1. Rada Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy pozytywnie opiniuje roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy za rok 2023, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Uchwała podlega przekazaniu Prezydentowi m.st. Warszawy.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący

Rady Dzielniczy Rembertów m.st. Warszawy

Józef Melak

¹ Zmiany tekstu uchwały dokonano:

- 1) Uchwałą nr XLIII/1362/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 218, poz. 9284);
- 2) Uchwałą nr LXIII/1961/2009 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 8 października 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 18, poz. 4883);
- 3) Uchwałą nr LXVIII/2157/2009 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 10 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 213, poz. 6857);
- 4) Uchwałą nr LXXIV/2314/2010 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 marca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 79, poz. 1243);
- 5) Uchwałą nr XXIX/614/2011 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 15 grudnia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 239, poz. 8501);
- 6) Uchwałą Nr XXXIV/823/2012 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 29 marca 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 3568);
- 7) Uchwałą Nr XXXVII/943/2012 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 31 maja 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 4741);
- 8) Uchwałą Nr XLI/1130/2012 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 30 sierpnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 6538);
- 9) Uchwałą Nr XLV/1201/2012 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 października 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 7305);
- 10) Uchwałą Nr LXI/1847/2013 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 21 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r. poz. 12864);
- 11) Uchwałą Nr LXXXIII/2122/2014 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 6139);
- 12) Uchwałą Nr XXXVIII/983/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 11801);
- 13) Uchwałą Nr LXX/1937/2018 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 lipca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 7047);
- 14) Uchwałą Nr XXXIV/1027/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 30 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2020 r. poz. 8603);
- 15) Uchwałą Nr XXXVII/1143/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 24 września 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2020 r. poz. 10089);
- 16) Uchwałą Nr LV/1738/2021 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 14 października 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2021 r. poz. 9286);
- 17) Uchwałą Nr LXIX/2285/2022 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 sierpnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r. poz. 9342);
- 18) Uchwałą Nr LXIX/2286/2022 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 sierpnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r. poz. 9343);
- 19) Uchwałą Nr LXIX/2486/2022 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r. poz. 13947)

UZASADNIENIE

DO UCHWAŁY NR/...../2024

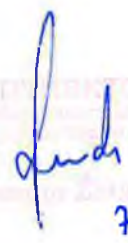
RADY DZIELNICY REMBERTÓW MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

z2024 roku

**w sprawie zaopiniowania rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej
Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy za 2023 rok**

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 poz. 901 ze zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej (...) składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka (...) oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z § 16 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy Dyrektor Ośrodka:

- 1) przedkłada do opinii Rady Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka;
- 2) składa Radzie m.st. Warszawy coroczne sprawozdanie z działalności kierowanego przez siebie Ośrodka wraz z opinią Rady Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy.

7 III 24r.

Ośrodek Pomocy Społecznej
Dzielnicy Rembertów Miasta Stołecznego Warszawy
ul. Plutonowych 10, 04 – 404 Warszawa
tel. 22 277 34 20, e-mail: sekretariat@opsrembertow.waw.pl
<https://rembertow.um.warszawa.pl/waw/opsrembertow>

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
DZIELNICY REMBERTÓW
m.st. WARSZAWY
ZA 2023 ROK**

Warszawa, marzec 2024

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. Powołanie Ośrodka.....	4
1.2. Podstawy prawne funkcjonowania Ośrodka.....	4
2. CHARAKTERYSTYKA DZIELNICY	6
2.1. Informacje ogólne.....	6
2.1.1. Położenie dzielnicy Rembertów.....	6
2.1.2. Liczba mieszkańców i struktura demograficzna.....	7
2.1.3. Struktura osób bezrobotnych.....	8
2.2. Odbiorcy pomocy społecznej.....	9
2.2.1. Liczba osób objętych poszczególnymi rodzajami pomocy.....	9
2.2.2. Charakterystyka osób i rodzin objętych pomocą.....	10
2.2.3. Powody udzielania świadczeń.....	12
3. CHARAKTERYSTYKA OŚRODKA	14
3.1. Cele i zadania Ośrodka.....	14
3.3.1. Misja i cele Ośrodka.....	14
3.1.2. Zadania Ośrodka.....	14
3.2. Struktura organizacyjna Ośrodka.....	18
3.2.1. Struktura według Regulaminu organizacyjnego.....	18
3.2.2. Stan zatrudnienia pracowników.....	18
3.2.3. Szkolenia.....	20
4. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU	21
4.1. Plan i wykonanie budżetu według Działów klasyfikacji budżetowej.....	21
4.2. Budżet w układzie zadaniowym.....	22
4.3. Struktura wydatków bieżących związanych z utrzymaniem i działalnością Ośrodka.....	23
5. ŚWIADCZENIA Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	25
5.1. Świadczenia z pomocy społecznej.....	25
5.2. Zasady udzielania świadczeń	25
5.3. Świadczenia pieniężne.....	26
5.4. Świadczenia niepieniężne.....	28
5.4.1. Praca socjalna.....	28
5.4.2. Dożywianie.....	30
5.4.2.1. Dożywianie w ramach Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy	31
5.4.3. Świadczenia z tytułu zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym	32
5.4.3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej.....	32
5.4.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia.....	32
5.4.3.3. Zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania.....	33
5.4.3.3.1. Organizacja usług opiekuńczych w m.st. Warszawie.....	33
5.4.3.3.2. Usługi opiekuńcze.....	34
5.4.3.3.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	35
5.4.4. Sprawianie pogrzebów (w tym dzieci martwo urodzonych)	36
5.4.5. Poradnictwo specjalistyczne.....	36
5.4.5.1. Poradnictwo prawne.....	37
5.4.5.2. Poradnictwo psychologiczne.....	38
5.4.5.2.1. Konsultacje psychologiczne.....	38
5.4.5.2.2. Działania edukacyjno - informacyjne.....	39
5.4.5.2.3. Inne działania psychologów.....	39
5.4.5.3. Poradnictwo rodzinne.....	39
5.4.5.4. Poradnictwo zawodowe.....	40
5.4.6. Interwencje kryzysowe.....	40
6. ŚWIADCZENIA Z INNYCH USTAW	41
6.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (asystent rodziny).....	41
6.1.1. Obszar pracy asystenta rodziny.....	41
6.1.2. Charakterystyka rodzin objętych pomocą w formie asysty rodzinnej.....	42
6.1.3. Szczegółowe działania podjęte bezpośrednio z rodzinami oraz na ich rzecz.....	43
6.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	44

6.2.1.	Informacje ogólne.....	44
6.2.2.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	46
6.3.	Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne.....	47
6.3.1.	Informacje ogólne.....	47
6.3.2.	Stypendium szkolne.....	48
6.3.3.	Zasiłek szkolny.....	48
6.3.4.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielona w 2023 roku.....	49
6.3.4.1.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielona w 2023 roku obywatelom Ukrainy	49
6.4.	Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	50
6.5.	Pomoc obywatelom Ukrainy.....	51
7.	PROJEKTY I PROGRAMY.....	52
7.1.	Programy.....	52
7.1.1.	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa.....	52
7.1.2.	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.....	52
7.1.3.	Warszawski program osłony.....	53
7.1.4.	Program Rozwoju Wolontariatu.....	53
7.1.5.	Nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne.....	54
7.2.	Projekty.....	55
7.2.1.	Program „Dobry Rodzic – Dobry Start”	55
7.2.2.	Projekt lokalny „Pogotowie Świętego Mikołaja – edycja 12.....	56
7.2.3.	Projekt dzielnicowy – Rembertowskie Spotkanie Świąteczne	57
7.2.4.	Projekt dzielnicowy – Święto Rembertowa 2023.....	57
7.2.5.	Spotkania i paczki świąteczne dla seniorów i samotnych mieszkańców dzielnicy.....	58
7.2.6.	Spotkania opiekunów oraz rodziców dzieci i dorosłych osób z niepełnosprawnościami.....	59
7.2.7.	Zajęcia plastyczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	59
7.2.8.	Klub Wolontariusza.....	60
7.2.8.1.	Rekrutacja i charakterystyka wolontariuszy.....	60
7.2.8.2.	Działalność Klubu Wolontariusza.....	60
7.2.9.	Jadłodzielnia.....	61
7.2.10.	Magazyn odzieżowy.....	62
7.2.11.	Rezyliencja – warsztaty budowania odporności psychicznej.....	63
8.	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ.....	64
8.1.	Klub Seniora.....	64
8.1.1.	Zadania Klubu Seniora.....	64
8.1.2.	Personel Klubu Seniora.....	65
8.1.3.	Osoby korzystające z oferty Klubu Seniora.....	66
8.2.	Rembertowska Akademia Seniora.....	66
8.2.1.	Główne cele RAS.....	66
8.2.2.	Rada RAS.....	67
8.2.3.	Odbiorcy Rembertowskiej Akademii Seniora.....	67
8.2.4.	Zajęcia w Rembertowskiej Akademii Seniora.....	67
8.2.5.	Warszawskie Dni Seniora/Warszawska Olimpiada Seniorów.....	72
8.2.5.1.	Warszawskie Dni Seniora w Rembertowie.....	73
8.2.6.	RAS, a budżet obywatelski w m.st. Warszawa.....	73
8.3.	Neuroprzyjaciele.....	73
8.4.	Kontrola i audyt.....	73
8.5.	Dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami.....	74
9.	PODSUMOWANIE.....	77

1. WSTĘP

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy za rok 2023 zostało opracowane w zgodzie z wytycznymi Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy – szablon sprawozdania opisowego z działalności ośrodka pomocy społecznej.

Przy opracowywaniu sprawozdania wzięto pod uwagę standardy easy to read (ETR) – przygotowania tekstu łatwego do czytania i zrozumienia¹.

1.1. Powołanie Ośrodka

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy działającą na terenie Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, z siedzibą przy ul. Plutonowych 10.

Ośrodek został powołany z dniem 1 stycznia 1995 roku Uchwałą Nr 38/V/94 Rady Gminy Warszawa – Rembertów z 5 października 1994 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na mocy Uchwały Nr 157/XII/95 Rady Gminy Warszawa – Rembertów z 30 sierpnia 1995 roku zmieniono nazwę jednostki na Centrum Pomocy Społecznej Gminy Warszawa – Rembertów. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z 15 marca 2002 roku o ustroju miasta stołecznego Warszawy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1817) jednostki organizacyjne gmin warszawskich stały się jednostkami organizacyjnymi m.st. Warszawy. Uchwałą Nr VII/96/2003 Rady m.st. Warszawy z 27 lutego 2003 roku (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 71, poz. 1833) ujednolicono nazwy ośrodków pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz nadano im statuty. Na mocy ww. uchwały Centrum Pomocy Społecznej Gminy Warszawa – Rembertów przemianowano na Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy.

Warto zaznaczyć, że budynek, w którym mieści się obecnie Ośrodek ma bardzo bogatą historię. Przed II wojną światową należał do prywatnego właściciela, któremu zawdzięcza oryginalną formę, m.in. okna w formie bulajów. Podczas wojny mieściła się w nim siedziba gestapo, a po wojnie – przedszkole i milicja obywatelska.

1.2. Podstawy prawne funkcjonowania Ośrodka

Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania pomocy społecznej na terenie Dzielnicy. Działa w oparciu o Statut Ośrodka Pomocy Społecznej, stanowiący Załącznik Nr 8 do Uchwały Nr XXIX/918/2008 Rady miasta stołecznego Warszawy z 17 kwietnia 2008 roku (ze zmianami) w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m.st. Warszawy.

Ośrodek realizuje zadania określone w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

¹ Standard easy to read powstał w celu realizacji Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z zapisami Konwencji wszystkie osoby z niepełnosprawnościami mają prawo do wolności wypowiedzenia się i wyrażania opinii oraz dostępu do informacji.

- ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych,
- ustawie z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego,
- ustawie z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawie z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawie z 7 września 1991 roku o systemie oświaty,
- ustawie z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawie z 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawie z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawie z 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawie z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawie z 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

2. CHARAKTERYSTYKA DZIELNICY

2.1. Informacje ogólne

2.1.1. Położenie Dzielnicy Rembertów

Rembertów został włączony do Warszawy w 1957 roku jako część Pragi - Południe. Od 1994 do 2002 tworzył Gminę Warszawa–Rembertów, a od 27 października 2002 roku, na mocy Ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy, stał się jedną z 18 dzielnic miasta stołecznego Warszawy.

Dzielnica Rembertów znajduje się w północno – wschodniej części Doliny Środkowej Wisły, sąsiadującej z Kotliną Warszawską. Usytuowana jest we wschodniej części stolicy. Od północy graniczy z Gminą Żąbki, od wschodu z Gminą Zielonka (północny wschód) i Dzielnicą Wesoła (południowy wschód), od południa z Dzielnicą Wawer i Dzielnicą Praga - Południe (południowy wschód), natomiast od zachodu z Dzielnicami Praga - Południe i Targówek oraz Gminą Żąbki.

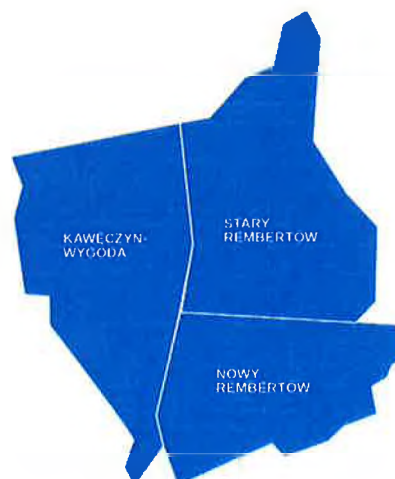

Dzielnica Rembertów, z powierzchnią wynoszącą nieco ponad 19 km² (3,7% powierzchni Warszawy), należy do grupy mniejszych warszawskich dzielnic. Według Miejskiego Systemu Informacji podzielona jest na trzy obszary:

- Stary Rembertów,
- Nowy Rembertów,
- Kawęczyn – Wygoda.

W ich ramach wyróżniamy następujące osiedla:

- Stary Rembertów,
- Nowy Rembertów,
- Kawęczyn – Wygoda,
- Polanka,
- Pocisk,
- Stary Rembertów – Kolonia.

Dzielnica charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów zielonych stanowiącą ponad 30% ogólnej powierzchni. Z uwagi na unikatową roślinność, teren między ulicami Marsa, Żołnierską i torami kolejowymi (Warszawa – Mińsk Mazowiecki), został uznany za rezerwat przyrody.

Nie bez przyczyny jest to miejsce od lat kojarzone z wojskiem. Na terenie Dzielnicy znajduje się między innymi Akademia Sztuki Wojennej, dowództwo, sztab i inne struktury jednostki wojskowej GROM, Wojskowe Biuro Historyczne – Centralne Archiwum Wojskowe czy Wojskowy Ośrodek Badawczo-Wdrożeniowy Służby Żywnościowej. Znacząca część mieszkańców to byli i obecni wojskowi lub pracownicy cywilni wojska, a wiele ulic nosi nazwy związane z szeroko rozumianym wojskiem.

W Rembertowie dominuje zabudowa jednorodzinna oraz niska zabudowa wielorodzinna. Dzielnica jest dosyć dobrze wyposażona w infrastrukturę publiczną: żłobki, przedszkola, szkoły, przychodnie POZ. Może się także poszczycić m.in. nowoczesną biblioteką, domami kultury i klubami sportowymi.

2.1.2. Liczba mieszkańców i struktura demograficzna

Rembertów jest najmniejszą z warszawskich dzielnic pod względem liczby mieszkańców. Zgodnie z danymi Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich w Dzielnicy Rembertów Miasta Stołecznego Warszawy, na terenie dzielnicy na pobyt stały i czasowy na dzień 31 grudnia 2023 roku zameldowanych było **23.268 osób**, w tym **12.239** kobiet i **11.029** mężczyzn (Tabela nr 1).

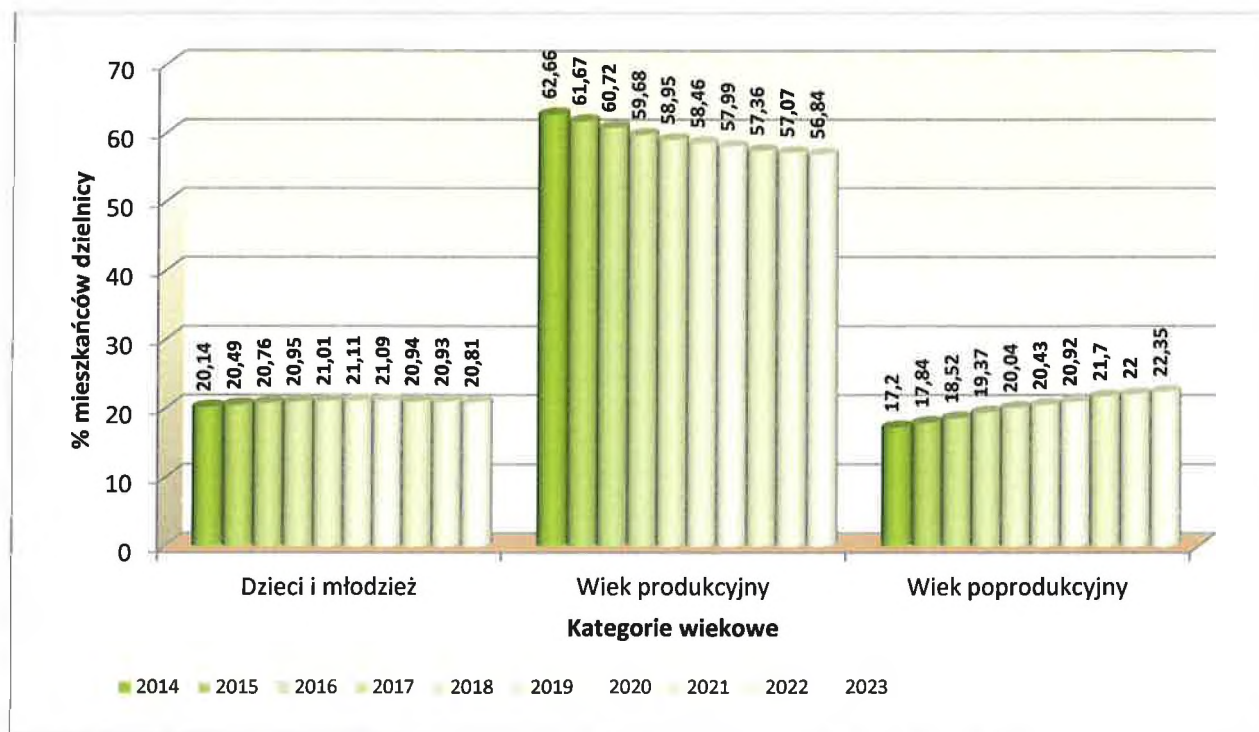
W stosunku do 2022 roku liczba mieszkańców zameldowanych wzrosła o 101 osób (63 kobiety i 38 mężczyzn). Podane dane demograficzne nie obejmują rzeczywistej liczby mieszkańców między innymi z uwagi na zamieszkiwanie na terenie dzielnicy osób niezameldowanych.

W wieku przedprodukcyjnym jest blisko 21% mieszkańców dzielnicy (w 2022 roku 20,93%), w wieku produkcyjnym prawie 57% (w 2022 roku 57,07%), zaś w wieku poprodukcyjnym nieco ponad 22% (w 2022 roku 22%) mieszkańców dzielnicy.

Tabela nr 1. Struktura mieszkańców ze względu na płeć i wiek według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety
0 – 18	2.495	2.346
19 - 60	---	6.513
> 60	---	3.380
19 - 65	6.713	---
> 65	1.821	—

Wykres nr 1. Charakterystyka demograficzna – tendencje.

Zestawienie na Wykresie nr 1 danych za lata 2014 – 2023 wskazuje tendencje zmian w charakterystyce demograficznej dzielnicy: regularnie wzrasta liczba osób w wieku powyżej 60/65 lat (K/M)², zaś zmniejsza się – osób w wieku produkcyjnym. Liczba dzieci i młodzieży utrzymuje się na zbliżonym poziomie co w 2022 roku.

Nadal w najbliższych latach największym wyzwaniem dla służb społecznych i ochrony zdrowia będzie zapewnienie możliwości utrzymania sprawności psychofizycznej, wsparcia oraz opieki dla osób starszych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób w tej kategorii wiekowej.

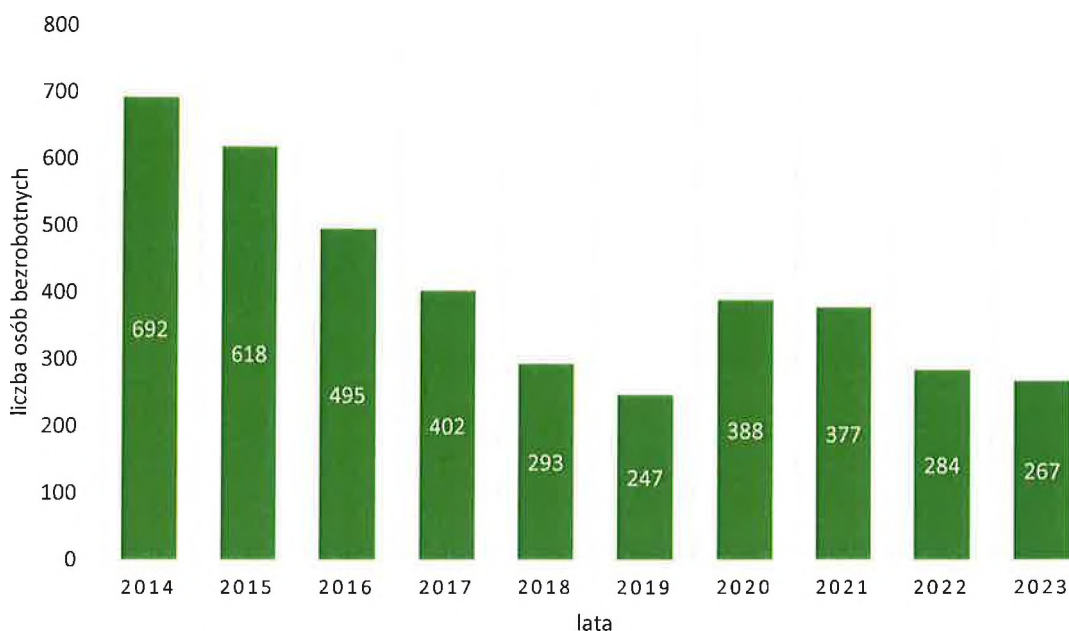
2.1.3. Struktura osób bezrobotnych

Według Raportu Urzędu Pracy m.st. Warszawy za 2023 rok jako osoby bezrobotne zarejestrowanych było 267 mieszkańców dzielnicy, z czego 43 % to kobiety³. Tak jak w ubiegłych latach, największą grupę stanowią długotrwale bezrobotni (prawie 42%), osoby powyżej 50 roku życia (ponad 29%), a także osoby bez kwalifikacji zawodowych (pow. 32%) oraz doświadczenia zawodowego.

² Dla potrzeb sprawozdania przyjęto wiek emerytalny określony w art. 24 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2022 roku, poz. 504 z późn. zm.)

³ Dane ze sprawozdania Urzędu Pracy m.st. Warszawy: <https://warszawa.praca.gov.pl/raporty-urzedu>, Raport Urzędu Pracy m.st. Warszawy za 2023 rok,

Wykres nr 2. Dynamika zmian liczby osób bezrobotnych w dzielnicy w latach 2014 – 2023 ⁴.

2.2. Odbiorcy pomocy społecznej

2.2.1. Liczba osób objętych poszczególnymi rodzajami pomocy

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku z różnych form pomocy materialnej skorzystały 262 rodziny liczące 406 osób, co stanowi około 1,75 % mieszkańców Dzielnicy (w 2022 roku 2,14 %). Spośród rodzin korzystających z tego wsparcia 233 rodziny (366 osób w rodzinach) korzystały ze świadczeń finansowych czyli różnego typu zasiłków, a 93 rodziny (181 osób w rodzinach) ze świadczeń niepieniężnych takich jak posiłki, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, pomoc w formie rzeczowej, pogrzeby. Ponadto 69 rodzin (152 osoby w rodzinach) korzystało wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej.

Podsumowując, w 2023 roku z pomocy społecznej w formach pieniężnych, niepieniężnych i pracy socjalnej skorzystało 331 rodzin liczących 558 osób, co stanowi około 2,4 % mieszkańców dzielnicy⁵ (w 2022 roku 3,1 %).

Należy podkreślić, że powyższe dane są raportowane z systemu informatycznego POMOST, do którego **nie są wprowadzane** dane osób korzystających z różnych innych form działalności OPS, takich jak Rembertowska Akademia Seniora (80 aktywnych słuchaczy), zajęcia dla rodzin z dziećmi „Maluszkowo” (26 osób), pomoc psychologiczna, itp.

Ogólną tendencję spadkową liczby osób korzystających z różnych form pomocy finansowanych przez ośrodki pomocy społecznej obrazuje analiza porównawcza danych z województwa mazowieckiego za lata 2014 – 2022 (brak danych za 2023 rok), przedstawiona w Tabeli nr 2 oraz na Wykresie nr 4.

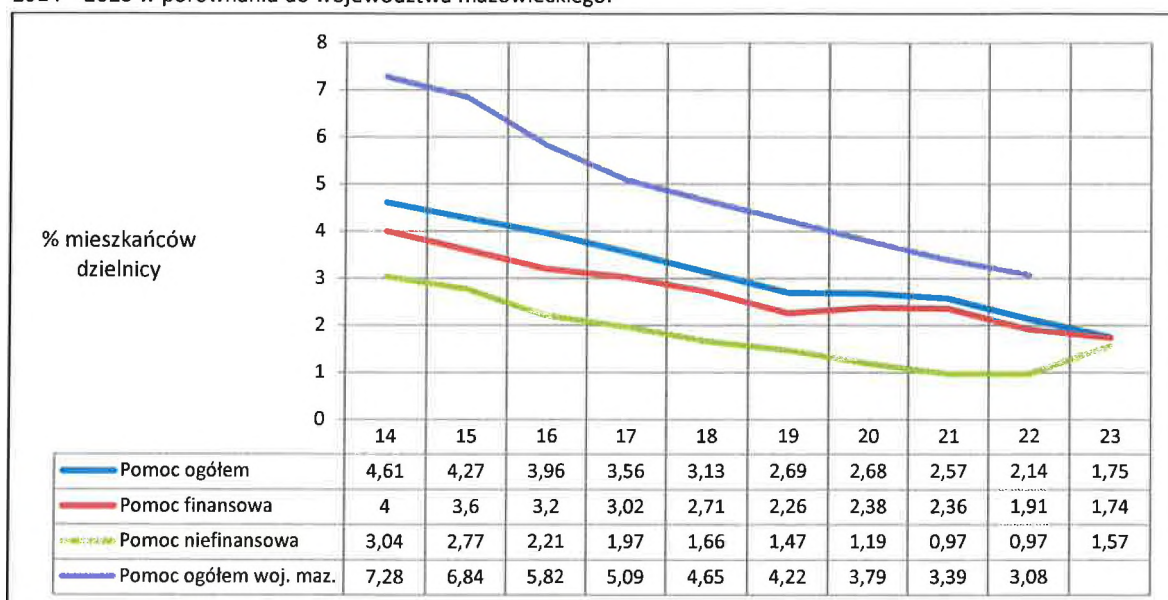
⁴ Dane z Raportów Urzędu Pracy m.st. Warszawy

⁵ Dane rejestrowane w systemie informatycznym POMOST

Tabela nr 2. Odsetek osób korzystających z różnych form pomocy finansowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej w województwie mazowieckim w latach 2014 – 2022.

Woj. mazowieckie	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Liczba rodzin	87 782	93 249	101 165	107 012	112 607	119 817	129 103	136 711	142 231
Liczba osób w rodzinach ⁶	169 995	183 823	205 785	228 946	250 636	274 343	312 332	345 277	365 001
Liczba mieszkańców woj. ⁷	5510612	5419721	5425028	5423168	5391813	5384617	5365898	5349114	5334511
% mieszkańców woj.	3,08	3,39	3,79	4,22	4,65	5,09	5,82	6,45	6,84

Wykres nr 3. Odsetek mieszkańców dzielnicy korzystających z różnych form pomocy finansowanych przez OPS w latach 2014 – 2023 w porównaniu do województwa mazowieckiego.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że w stosunku do ubiegłego roku wzrosła liczba rodzin/osób korzystających z form pomocy nieuwjętych w powyższym wykresie, tj. uczestników grupy „Maluszkowo” (o 1 rodzinę - 4 osoby) czy też słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora (o 44 osoby).

2.2.2. Charakterystyka osób i rodzin objętych pomocą

Najliczniejszą grupę beneficjentów pomocy społecznej, korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 55,56 %. Dzieci objęte pomocą OPS to 24,55 % ogółu beneficjentów, natomiast seniorzy stanowią grupę 19,89 % wszystkich świadczeniobiorców.

⁶ <https://www.gov.pl/web/rodzina/statystyka-za-2022>, Sprawozdanie MRPiPS-03 Dział 2

⁷ <https://www.polskawliczbach.pl/mazowieckie#dane-demograficzne>

Tabela nr 3. Charakterystyka osób objętych pomocą według wieku – stan na 31 grudnia 2023 roku.

Wiek \ Płeć	0 – 18	19 - 60	19 – 65	61 i więcej	66 i więcej	Razem
K	59	141	XXX	83	XXX	283
M	78	XXX	169	XXX	28	275
Razem	137	310		111		558

Według kategorii rodzin najliczniejszą grupę beneficjentów pomocy społecznej stanowią:

- **gospodarstwa domowe jednoosobowe** (65,56 %),
- **gospodarstwa domowe emerytów i rencistów** (nomenklatura ze sprawozdawczości dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej) – prawie 24 %, szczególnie jednoosobowe (ponad 19 % wszystkich rodzin, ponad 81 % gospodarstw emerytów i rencistów),
- **rodziny z jednym bądź dwójką dzieci** – ponad 16 %, w tym **rodziny niepełne** stanowią ponad 43 % rodzin z jednym lub dwójką dzieci,
- **rodziny dwuosobowe** (ponad 16 %).

Tendencja taka utrzymuje się od kilku lat i niesie ze sobą określone skutki i wyzwania dla pomocy społecznej.

Wyniki te trzeba oczywiście korelować z najczęściej występującymi powodami udzielania świadczeń z pomocy społecznej (długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność) oraz ze wskaźnikami demograficznymi.

Tabela nr 4. Kategorie rodzin objętych pomocą.

Kategoria	Nr wiersza	Liczba rodzin ogółem (%)	Liczba osób w rodzinach (%)
RODZINY OGÓŁEM (wiersze 2 – 7) o liczbie osób:	1	331 (100)	558 (100)
1	2	217	217
2	3	54	108
3	4	31	93
4	5	13	52
5	6	10	50
6 i więcej	7	6	38
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersze 9 – 15) o liczbie dzieci:	8	69 (20,85)	244 (43,73)
1	9	30	74
2	10	25	91
3	11	7	35
4	12	5	29
5	13	1	7
6	14	1	8
7 i więcej	15	0	0
Rodziny niepełne ogółem (wiersze 17 – 20) o liczbie dzieci:	16	32 (9,67)	87 (15,59)
1	17	21	49

2	18	9	27
3	19	0	0
4 i więcej	20	2	11
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (wiersze 22 – 25) o liczbie osób:	21	79 (23,87)	99 (17,74)
1	22	64	64
2	23	11	22
3	24	3	9
4 i więcej	25	1	4

2.2.3. Powody udzielania świadczeń

Od kilku lat główne powody udzielania świadczeń z pomocy społecznej to długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. W rodzinach, gdzie występuje długotrwała choroba, skupia się ponad 55 % osób objętych pomocą, niepełnosprawność – około 31 %. W rodzinach korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych) skupia się ponad 30 % osób objętych pomocą, zaś z powodu bezrobocia – ponad 24 %. Często pomoc dla osoby lub rodziny udzielana jest z powodu kilku dysfunkcji występujących jednocześnie.

Tabela nr 5. Powody udzielenia świadczeń ⁸.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2021		2022		2023	
Ubóstwo	175	312	157	264	188	228
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	4	4	9	9	5	5
Bezrobocie	88	205	76	167	96	137
Niepełnosprawność	148	209	143	194	141	174
Długotrwała lub ciężka choroba	265	406	254	359	246	309
Przemoc w rodzinie	2	6	1	4	1	1
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	40	180	18	57	48	82
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	70	263	60	276	97	169

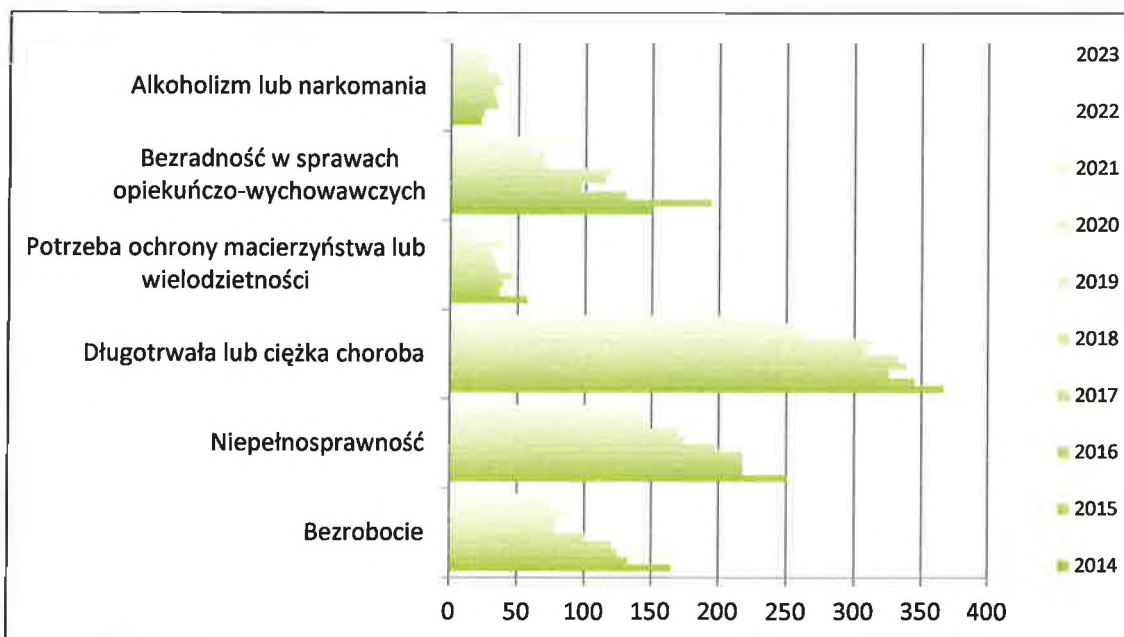
⁸ art. 7 ustawy o pomocy społecznej

Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach	1	5	1	5	3	6
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	14	8	10	9	9
Alkoholizm lub narkomania	28	44	29	44	29	42
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	0	0	1	4	1	3
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Należy zauważyć, że w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej ubóstwo nie jest powodem wystarczającym do przyznania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, konieczne jest wystąpienie jeszcze co najmniej jednego z powodów określonych w art. 7 pkt 2 – 15 ustawy (Tabela nr 5).

Na wykresie nr 4 przedstawiono dynamikę najczęściej występujących powodów udzielania świadczeń w latach 2014 – 2023. Nie występują istotne odchylenia od tendencji spadkowej w każdej z dysfunkcji.

Wykres nr 4. Powody udzielania świadczeń – dynamika w latach 2014-2023.

3. CHARAKTERYSTYKA OŚRODKA

3.1. Cele i zadania Ośrodka

3.1.1. Misja i cele Ośrodka

Misją Ośrodka jest „usamodzielnienie osób i rodzin, tzn. umożliwienie im przyswojenia ich własnej wolności, by mogli stać się niezależnymi, samodzielnymi, autonomicznymi, wolnymi obywatelami...”.

Celem Ośrodka jako jednostki organizacyjnej pomocy społecznej jest:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości;
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- pełnienie funkcji profilaktycznej poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem⁹.

3.1.2. Zadania Ośrodka

Zadania Ośrodka określa Statut Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, stanowiący Załącznik Nr 8 do Uchwały Nr XXIX/918/2008 Rady miasta stołecznego Warszawy z 17 kwietnia 2008 roku (ze zmianami) w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m.st. Warszawy:

1. Zadania własne m.st. Warszawy, określone w ustawie o pomocy społecznej i innych ustawach, obejmujące w szczególności:
 - prowadzenie ośrodków wsparcia o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i celowych specjalnych,
 - przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
 - przyznawanie pomocy w naturze,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie się,
 - udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, w szczególności poprzez:
 - a) przygotowanie dokumentacji, w tym kontraktów socjalnych, niezbędnej do wydania decyzji administracyjnych przez upoważnionych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola w sprawie kierowania do schronisk osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy,
 - b) prowadzenie pracy socjalnej, w tym indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w stosunku do osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy,

⁹ art. 2 ust. 1, art. 3 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 901 z późn. zm.)

- przyznawanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania i kontrola ich świadczenia, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- udzielanie zasiłków celowych na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym nie mającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- udzielanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- sprawianie pogrzebów, w tym osobom bezdomnym oraz osobom niezamieszkałym na terenie m.st. Warszawy, których zgon nastąpił na terenie dzielnicy,
- praca socjalna,
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi z matką, ojcem lub rodzeństwem,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- udział w tworzeniu gminnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną,
- diagnozę problemów społecznych na obszarze swojego działania oraz określanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- dożywianie dzieci,
- sporządzanie sprawozdawczości,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- organizowanie prac społecznie użytecznych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, a także organizowanie innych form pracy z rodziną,
- ustanawianie rodzin wspierających oraz zawieranie i rozwiązywanie umów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (umowy określające zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem rodzinie przeżywającej trudności pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych),
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- udział w opracowaniu i realizacji trzyletniego programu wspierania rodziny m.st. Warszawy,
- udział w przygotowaniu corocznej oceny zasobów pomocy społecznej m.st. Warszawy,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wydania decyzji administracyjnych przez dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie kierowania mieszkańców Warszawy do domów

pomocy społecznej, ustalania opłaty mieszkańców domów za ich pobyt w domach pomocy społecznej oraz umieszczania w domach pomocy społecznej kierowanych do nich osób,

- prowadzenie postępowań wobec osób zobowiązanych wskazanych w art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w sprawie opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, w tym zawieranie umów, o których mowa w art. 103 ust. 2 tej ustawy i wydawanie decyzji administracyjnych ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej w przypadku odmowy zawarcia tej umowy lub odmowy udzielenia wywiadu środowiskowego, a także zawieranie umów, o których mowa w art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej z osobami wskazanymi w art. 61 ust. 2a tej ustawy;
- wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie kierowania do rodzinnych domów pomocy w uzgodnieniu z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie,
- sprawowanie nadzoru nad rodzinnymi domami pomocy,
- prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o których mowa w art. 90c ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

2. Inne zadania, wynikające z rozeznania potrzeb, a w szczególności:

- udzielanie mieszkańcom dzielnicy informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej,
- organizacja i prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- udzielanie pomocy w integracji ze środowiskiem lokalnym osobom opuszczającym zakłady karne, niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- prowadzenie działań mających na celu integrację ze społeczeństwem repatriantów i osób posiadających status uchodźcy,
- przygotowywanie i realizacja projektów dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- realizacja lokalnych programów osłonowych na podstawie uchwał Rady m.st. Warszawy,
- organizacja wsparcia mieszkaniowego dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością oraz osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, w tym prowadzenie mieszkań lub współpraca w tym zakresie z jednostkami m.st. Warszawy.

3. Zadania zlecone m.st. Warszawie, określone w ustawie o pomocy społecznej i innych ustawach oraz zadania wynikające z porozumień zawartych z Wojewodą Mazowieckim, innymi jednostkami samorządu terytorialnego i administracją rządową, obejmujące w szczególności:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną,
- przyznawanie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kontrola ich świadczenia,
- wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- udzielanie pomocy komбатantom i innym osobom będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,

- zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- zadania wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny,
- wskazywanie osób, którym mogłaby być powierzona opieka lub kuratela, na wezwanie sądu opiekuńczego oraz wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- udzielanie pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej (ofiary handlu ludźmi, cudzoziemcy posiadający zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub pobyt tolerowany),
- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych na potrzeby weryfikacji uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub w przypadkach określonych w ustawie z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, do świadczenia pielęgnacyjnego,
- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osoby ubiegające się o zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- weryfikacja w stosunku do osób ubiegających się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osób pobierających to świadczenie wątpliwości organu właściwego oraz wojewody dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego,
- weryfikacja w stosunku do osób ubiegających się o przyznanie świadczenia dobry start wątpliwości organu właściwego dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem.

4. Pozostałe zadania Ośrodka:

- opracowanie i realizacja lokalnych programów z zakresu pomocy społecznej na rzecz ograniczania i rozwiązywania występujących problemów społecznych,
- realizacja miejskich programów z zakresu polityki społecznej,
- obsługa organizacyjno – techniczna zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział przedstawicieli w pracach tego zespołu.

W realizacji zadań Ośrodek współdziała:

1. z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej,
2. z Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa”:
 - w organizowaniu i kontroli świadczenia usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - w organizowaniu i kontroli usług w formie dostarczania do miejsca zamieszkania gorących posiłków dorosłym osobom niesamodzielnym, które ze względu na stan zdrowia nie mogą go sobie własnym staraniem zapewnić,

- w organizowaniu pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które zamieszkują na terenie dzielnicy i zostały zobowiązane przez sąd do współpracy z asystentem rodziny,
3. z ośrodkami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi, a także innymi podmiotami działającymi na rzecz wspierania i aktywizacji osób bezdomnych w wychodzeniu z bezdomności i uzyskaniu samodzielności życiowej.

3.2. Struktura organizacyjna Ośrodka

3.2.1. Struktura według Regulaminu organizacyjnego

Struktura organizacyjna Ośrodka określona jest Zarządzeniem Nr 16 z 28 grudnia 2020 roku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu organizacyjnego. W Ośrodku zostały wyodrębnione następujące podstawowe komórki organizacyjne:

1. Dział Pomocy Środowiskowej i Usługowej [DPSU], w którego ramach funkcjonują:
 - Zespół ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych;
 - Zespół ds. Wspierania Rodziny (pogłębiona praca socjalna, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, poradnictwo zawodowe, asysta rodzinna);
 - Zespół ds. Postępowań Administracyjnych;
2. Zespół Finansowo – Księgowy [ZFK];
3. Zespół Administracyjno – Gospodarczy [ZAG];
4. Klub Seniora [KS], w tym Rembertowska Akademia Seniora [RAS];
5. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Świadczeń [RŚ];
6. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Kancelarii [K];
7. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Kadr i Płac [KP];
8. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Eurokoordynacji [EU];
9. Samodzielne Stanowisko Radcy Prawnego [RP] – zadanie realizowane przez zewnętrzny podmiot gospodarczy.

3.2.2. Stan zatrudnienia pracowników

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z placówką wsparcia zatrudniał 32 pracowników w wymiarze 30,63 etatu, z czego w placówce wsparcia (Klub Seniora) zatrudnione były cztery osoby (3,25 etatu). Kadre merytoryczną stanowiło 19 pracowników (pracownicy socjalni, konsultanci, psychologowie, asystenci rodziny, instruktor terapii zajęciowej, instruktorzy ds. kulturalno – oświatowych), tj. ponad 59 % zatrudnionych.

Na stanowiskach kierowniczych zatrudnione było 5 osób (15,6 %).

Wzrost liczby etatów względem roku 2022 (31 pracowników, 29,5 etatu) wynikał z:

- uzupełnienia wakatu kierownika Działu Pomocy Środowiskowej i Usługowej;
- uzupełnienia wakatu pomocy biurowej ds. administracyjnych;
- uzupełnienie wakatu starszego pracownika socjalnego;
- zwiększenie wymiaru zatrudnienia na wniosek starszego inspektora ds. kancelarii z ¾ do 7/8 etatu.

Tabela nr 6. Charakterystyka zatrudnienia według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Stanowiska	Liczba osób		W przeliczeniu na pełne etaty	
Dyrektor	1		1	
Zastępca dyrektora	1		1	
Pracownicy socjalni, w tym:	11		11	
Starszy specjalista pracy socjalnej		5		5
Specjalista pracy socjalnej		3		3
Starszy pracownik socjalny		2		2
Pracownik socjalny		1		1
Pozostali pracownicy, w tym:	15		14,38	
Główny księgowy		1		1
Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej i Usługowej		1		1
Kierownik Zespołu administracyjno-gospodarczego		1		1
Psycholog		2		1,5
Starszy asystent rodziny		3		3
Główny specjalista (ds. kadrowych)		1		1
Inspektor (ds. finansowo-księgowych)		1		1
Inspektor (ds. kancelarii)		1		0,88
Inspektor (ds. realizacji świadczeń)		1		1
p.o. Starszego informatyka		1		1
Pomoc biurowa ds. administracyjnych		1		1
Sprzątaczką				0,5
Konserwator		1		0,5
Klub Seniora, w tym:	4		3,25	
Starszy instruktor ds. kulturalno – oświatowych		1		1
Instruktor ds. kulturalno – oświatowych		1		0,5
Starszy instruktor terapii zajęciowej		1		0,75
Pomoc kuchenna		1		1
Ogółem	32		30,63	

Ośrodek jest środowiskiem mocno sfeminizowanym, co jest charakterystyczne dla całego systemu pomocy społecznej. Na 32 pracowników zatrudnionych jest 29 kobiet i 3 mężczyzn. Pracownicy są w zróżnicowanym wieku od 24 do 61 roku życia.

Tabela nr 7. Charakterystyka płci i wieku kadry według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Lp.	Przedział wiekowy	Liczba pracowników	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1.	20 – 29 lat	2	2	0
2.	30 – 39 lat	11	10	1
3.	40 – 49 lat	7	6	1
4.	50 – 59 lat	11	10	1
5.	60 i więcej	1	1	0

Prawie 85% pracowników Ośrodka posiada wykształcenie wyższe (licencjackie, magisterskie, podyplomowe).

Tabela nr 8. Charakterystyka wykształcenia kadry według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Lp.	Wykształcenie	Liczba pracowników
1.	Podyplomowe	4

2.	Wyższe	16
3.	Wyższe zawodowe (licencjat)	7
4.	Policealne	3*
5.	Zawodowe	2
Liczba pracowników ogółem		32

*w tym jeden pracownik posiada specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny

3.2.3. Szkolenia

W celu podniesienia jakości pracy w 2023 roku pracownicy Ośrodka brali udział w licznych szkoleniach jednodniowych, kilkudniowych, warsztatach, konferencjach i kursach w trybie stacjonarnym i online w następującym zakresie:

- wsparcie rodziny – 6 osób,
- zaburzenia i choroby psychiczne – 5 osób,
- praca z klientem – 2 osoby,
- profilaktyka krzywdzenia małych dzieci – 2 osoby,
- praca z dziećmi i młodzieżą – 1 osoba,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 16 osób,
- praca Zespołu Interdyscyplinarnego – 1 osoba,
- seniorzy w urzędzie – 14 osób,
- problem uzależnień – 9 osób,
- usługi społeczne – 3 osoby,
- wolontariat – 2 osoby,
- dostępność cyfrowa – 1 osoba,
- poradnictwo zawodowe – 3 osoby,
- księgowość – 2 osoby,
- kadry i płace 1 osoba,
- Europejski Fundusz Społeczny w ramach POWR – 1 osoba,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – 1 osoba,
- ochrona danych osobowych – 3 osoby,
- superwizja pracy socjalnej – 13 osób,
- superwizja dla asystentów rodziny – 3 osoby.

4. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU

4.1. Plan i wykonanie budżetu według Działów klasyfikacji budżetowej

Dział 851 Ochrona zdrowia (wydawanie decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych): plan **2.356,00 zł** zrealizowany został w wysokości **1.922,48 zł**, zadanie wykonano w **81,60 %** (w 2022 roku 91,08 %).

Dział 852 Pomoc społeczna: plan **5.229.008,00 zł** zrealizowany został w wysokości **5.120.979,02 zł**, zadanie wykonano w **97,93 %** (w 2022 roku 96,64 %), w tym między innymi:

- **Rozdział 85203 Ośrodki wsparcia (Klub Seniora):** plan **482.460,00 zł** zrealizowany został w wysokości **468.156,57 zł**, zadanie wykonano w **97,04 %** (w 2022 roku 97,34 %);
- **Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania** (dotacja celowa w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”): plan **303.917,00 zł** zrealizowany został w wysokości **303.915,69 zł**, zadanie wykonano w **100 %** (w 2022 roku 95,59 %);
- środki przekazane przez **administrację rządową** w ramach **zadań zleconych i własnych:** plan **1.126.956,00 zł** zrealizowany został w wysokości **1.122.116,11 zł**, zadanie wykonano w **99,57 %** (w 2022 roku 97,14 %); udział środków administracji rządowej w globalnym budżecie OPS w Dziale 852 wyniósł **21,55 %** (w 2022 roku **21,92 %**);

wydatki majątkowe związane z Modernizacją budynku Ośrodka Pomocy Społecznej: plan **50.000,00 zł**, zrealizowane w wysokości **48.177,87 zł** (modernizacja kotłowni, wykonanie klimatyzacji);

Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza – wydatki związane z wypłatą stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczniów: plan **49.427,00 zł** zrealizowany został w wysokości **14.836,98 zł**, zadanie wykonano w **30,02 %** (w 2022 roku 18,93 %). Wydatki związane z wypłatą stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczniów z Ukrainy: plan **13.080,00 zł** zrealizowany został w wysokości **5.686,99 zł**, zadanie wykonano w **43,48 %**.

Dział 855 Rodzina (wydatki związane ze wspieraniem rodziny – asystent rodziny): plan **386.443,00 zł** zrealizowany został w wysokości **359.400,42 zł**, zadanie wykonano w **93,00 %** (w 2022 roku 98,72%). Zadanie było częściowo finansowane ze środków administracji rządowej w ramach dotacji na zadania własne: plan **6.000,00 zł** zrealizowany został w wysokości **6.000,00 zł (100%)**. Dotacją zostały objęte dodatki do wynagrodzenia dla asystenta rodziny w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2023”.

Tabela nr 9. Plan i wykonanie budżetu według Działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Plan	Wykonanie	%
851 Ochrona zdrowia	2 356,00	1 922,48	81,60
852 Pomoc społeczna	5 229 008,00	5 120 979,02	97,93
853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 000,00	2 998,00	99,93

854 Edukacyjna opieka wychowawcza	62 507,00	20 523,97	32,83
855 Rodzina	386 443,00	359 400,42	93,00
RAZEM OPS	5 683 314,00	5 505 823,89	96,88

Dochody (Dział 852 Pomoc społeczna) – dochody pozyskiwane głównie w ramach odpłatności za posiłki i usługi opiekuńcze oraz z tytułu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń: plan **71.000,00 zł** zrealizowany został w wysokości **58.605,82 zł**, zadanie wykonano w **82,54 %** (w 2022 roku **56,08%**).

4.2. Budżet w układzie zadaniowym

W zadaniu B/VI/3/7 nastąpił wzrost wykonania wydatków w stosunku do 2022 roku (około 19%). Wzrost był związany z podwyżką opłat za media, zwiększonymi wydatkami na usługi telekomunikacyjne, a także ze wzrostem wynagrodzeń związanym z regulacją płac pracowników warszawskich ośrodków pomocy społecznej.

W zadaniu B/VI/3/8 nastąpił wzrost wykonania wydatków w stosunku do 2022 roku (ponad 28%). Wzrost był związany z podwyżką opłat za media, zwiększonymi wydatkami na usługi telekomunikacyjne oraz pozostałe wydatki, a także ze wzrostem wynagrodzeń związanym z regulacją płac pracowników warszawskich ośrodków pomocy społecznej.

W zadaniu B/VI/3/9 nastąpił wzrost wykonania wydatków w stosunku do roku 2022. Wzrost był spowodowany wzrostem wynagrodzeń związanym z regulacją płac pracowników warszawskich Ośrodków Pomocy Społecznej.

W zadaniu B/VI/3/10 wydatki wykonano w 100%.

- Utrzymanie i funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej: plan 500,00 zł zrealizowany został w wysokości 500,00 zł.
- Program rozwoju wolontariatu: plan 3.000,00 zł zrealizowany został w wysokości 2.998,00 zł.

W zadaniu B/VI/3/11/2 – Pozostałe zadania z zakresu dożywiania w stosunku do 2022 roku nastąpił spadek o ponad 25%. Na spadek miał wpływ wzrost cen za obiady, co spowodowało rezygnację części klientów ze świadczenia.

W zadaniu B/VI/4/1 nastąpił spadek wykonania w stosunku do roku 2022 o ponad 26%. Spadek spowodowany był przede wszystkim ogólnym zmniejszeniem się liczby świadczeniobiorców jak również zmianą zasad związanych z przyznawaniem świadczeń na zasadach zwrotnych.

Tabela nr 10. Wykonanie według budżetu zadaniowego.

Zadanie	Nazwa zadania	Wykonanie w 2021 (PLN) (% wykonania)	Wykonanie w 2022(PLN) (% wykonania)	Wykonanie w 2023 (PLN) (% wykonania)	% (w stosunku do 2022)
B/V/2/8/2	Stypendia socjalne	41.895,12 (90,32%)	20.698,99 (18,93%)	20.523,97 (32,83%)	99,15

B/VI/3/5	Pomoc dla repatriantów oraz dla uchodźców, w tym dla obywateli Ukrainy	0,00 (0,00%)	459.376,00 (99,53%)	86.306,74 (99,08%)	18,79
B/VI/3/7	Jednostki obsługi zadań z zakresu pomocy społecznej (utrzymanie Ośrodka)	2.844.531,84 (95,96%)	2.8676.685,06 (95,69%)	3.184.767,33 (98,19%)	118,98
B/VI/3/8	Zapewnienie opieki osobom przebywającym i dochodzącym w jednostkach pomocy społecznej (Dom Dziennego Pobytu / Klub Seniora)	294.460,04 (97,70%)	365.484,96 (97,34%)	468.156,57 (97,04%)	128,09
B/VI/3/9	Zapewnienie pomocy, opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców (asystent rodziny)	295.135,60 (97,54%)	316.319,85 (98,72%)	359.400,42 (93,00%)	113,62
B/VI/3/10	Wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz zaspokajania potrzeb życiowych osób i rodzin (EFS + program „Wspieraj Seniora” + budżet obywatelski)	136.650,35 (51,04%)	93.527,48 (44,10%)	3.498,00 (100%)	3,74
B/VI/3/11/1	Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”	264.406,00 (100,00%)	249.021,00 (97,61%)	303.915,69 (100%)	122,04
B/VI/3/11/2	Pozostałe zadania z zakresu dożywiania	37.363,14 (85,54%)	17.236,00 (73,63%)	12.882,70 (51,53%)	74,74
B/VI/4/1	Zasiłki i pomoc w naturze	984.860,92 (98,71%)	1.320.625,74 (99,23%)	974.161,67 (98,13%)	73,77
B/VI/4/4	Ubezpieczenia zdrowotne i świadczenia dla osób nieobjętych ubezpieczeniem społecznym oraz osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej	49.464,58 (99,51%)	49.840,76 (98,04%)	44.032,93 (92,98%)	88,35

4.3. Struktura wydatków bieżących związanych z utrzymaniem i działalnością Ośrodka

- W zakresie utrzymania Ośrodka wzrosły wydatki na zakup materiałów i wyposażenia (o prawie 18 %). Wzrost w tej grupie wydatków wynikał z konieczności zapewnienia minimalnych wymagań w zakresie dostępności architektonicznej budynku. Wzrosły również wydatki na zakup mediów (o prawie 44 %), a także wydatki w zakresie usług telekomunikacyjnych (o ponad 9 %). Nieznacznie zmniejszyły się pozostałe wydatki (o ponad 8 %). W porównaniu do 2022 roku w 2023 roku nastąpił wzrost wynagrodzeń i pochodnych, w związku z planowaną regulacją płac pracowników warszawskich OPS.
- W zakresie utrzymania ośrodków wsparcia (Klub Seniora) nastąpił wzrost wydatków o ponad 28 %. Wzrosły wydatki związane z zakupem energii, wody i gazu (o ponad 43 %), usług telekomunikacyjnych (o ponad 6 %) oraz pozostałych kosztów (o ponad 22 %). Znaczący wzrost w grupie pozostałych wydatków w Klubie Seniora jest związany ze znacznym wzrostem cen usług dotyczących organizacji zajęć dla słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora. Wzrosły również wydatki dotyczące wynagrodzeń i pochodnych (o prawie 33 %) w związku z planowaną regulacją płac pracowników warszawskich OPS.

Tabela nr 11. Niektóre wydatki związane z utrzymaniem i działalnością Ośrodka.

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota w PLN 2021	Kwota w PLN 2022	Kwota w PLN 2023	% (w stosunku do 2022)
Utrzymanie Ośrodka, w tym		2.844.531,84	2.676.685,06	3.183.297,33	118,98
1	Wynagrodzenia i pochodne	2.495.368,06	2.254.825,71	2.743.929,97	121,69

2	Zakup energii elektrycznej, wody, gazu	35.689,57	39.951,43	57.427,40	143,74
3	Usługi telekomunikacyjne i Internet	5.971,27	5.845,52	6.375,83	109,07
4	Zakup materiałów i wyposażenia	69.764,12	115.974,06	136.836,57	117,99
5	Pozostałe (m. in. ochrona budynku, opłaty serwisowe do licencjonowanych programów komputerowych, obsługa prawna, BHP, ekwiwalent za pranie odzieży, ZFŚS, PFRON, konserwacje i naprawy sprzętu, badania wstępne i okresowe pracowników, delegacje służbowe, zwrot kosztów przejazdu dla pracowników socjalnych, ubezpieczenie, szkolenia, wywóz odpadów komunalnych)	237.738,82	260.088,34	238.727,56	91,79
Klub Seniora/Rembertowska Akademia Seniora, w tym:		294.460,04	365.484,96	468.156,57	128,09
1	Wynagrodzenia i pochodne	227.441,32	234.869,41	311.896,09	132,80
2	Zakup energii elektrycznej i gazu	15.295,56	17.122,07	24.611,78	143,74
3	Usługi telekomunikacyjne i Internet	1.696,39	1.427,40	1.521,21	106,57
4	Zakup materiałów i wyposażenia	12.108,00	32.912,99	32.975,51	100,19
5	Pozostałe (m. in. ochrona budynku, ekwiwalent za pranie odzieży, zakup odzieży roboczej, ZFŚS, PFRON, konserwacje i naprawy sprzętu, badania wstępne i okresowe pracowników, ubezpieczenie, wywóz odpadów komunalnych, wyjścia pensjonariuszy do kina i teatru)	37.918,77	79.153,09	97.151,98	122,74
Budżet obywatelski		4.999,72	0,00	0,00	0,00
Spotkania wigilijne dla mieszkańców / paczki dla mieszkańców		6.337,30	15.000,00	44.935,22	299,57

5. ŚWIADCZENIA Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

5.1. Świadczenia z pomocy społecznej¹⁰

- **świadczenia pieniężne:** zasiłek stały; zasiłek okresowy; zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy; zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie; pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki; świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach; wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;
- **świadczenia niepieniężne:** praca socjalna; bilet kredytowany; składki na ubezpieczenie zdrowotne; składki na ubezpieczenia społeczne; pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie; sprawienie pogrzebu; poradnictwo specjalistyczne; interwencja kryzysowa; schronienie; posiłek; niezbędne ubranie; usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy; specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia; mieszkanie chronione; pobyt i usługi w domu pomocy społecznej; pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

5.2. Zasady udzielania świadczeń

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (...) przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł¹¹;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł;
- osobie / rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2–15 ustawy o pomocy społecznej (Tabela nr 5) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej. Zgodnie z art. 102 ustawy o pomocy społecznej świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana także z urzędu. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej.

Nie wymaga wydania decyzji administracyjnej udzielenie świadczeń w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienia w formie ogrzewalni i noclegowni, sprawienia pogrzebu, a także przyznanie biletu kredytowanego (art. 106 ust. 1 i ust. 2).

¹⁰ art. 36 ustawy o pomocy społecznej

¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1296)

Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia (...) wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego (art. 106 ust. 4). Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103, tj. małżonka, zstępnych lub wstępnych (art. 107 ust. 1). Sposób i terminy przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, wzór kwestionariusza wywiadu, wzór oświadczenia o stanie majątkowym, wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 107 ust. 5g ustawy o pomocy społecznej oraz wzór legitymacji pracownika socjalnego określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 8 kwietnia 2021 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 roku, poz. 893).

5.3. Świadczenia pieniężne

Średnia wysokość zasiłku celowego (z wyłączeniem zasiłków na zakup opału) wyniosła w 2023 roku 241,07 zł (345,57 zł w 2022 roku), świadczenia pieniężnego na zakup żywności – 391,75 zł (389,81 zł w 2022 roku), zasiłku okresowego 477,77 zł (528,52 zł w 2022 roku), zasiłku stałego 606,81 zł (623,77 zł w 2022 roku). Średnia wysokość zasiłku celowego na zakup opału wyniosła w 2022 roku 1.288,75 zł (1.640,69 zł w 2022 roku). Przedstawione wartości nie uwzględniają wpłaconej przez klientów łącznej kwoty 21.517,72 zł zwrotu z decyzji przyznających pomoc pod warunkiem zwrotu części świadczenia.

Tabela nr 12. Świadczenia pieniężne (z pominięciem kwot wynikających z częściowego zwrotu świadczeń).

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia wysokość świadczenia
Zasiłek stały	84	846	513.363,00	83	94	606,81
Zasiłek celowy i w naturze, w tym:	183	782	276.168,00	182	279	353,16
– na zakup opału	74	92	118.565,00	74	116	1.288,75
– z wyłączeniem zasiłków na zakup opału	x	618	148.983,00	x	x	241,07
– z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego	29	71	8.620,00	29	29	121,40
Zasiłek okresowy, w tym z powodu:	77	413	197.320,00	76	129	477,77
– bezrobocia	41	190	88.159,00	40	69	463,99
– długotrwałej choroby	25	95	44.787,00	25	39	471,44
– niepełnosprawności	12	62	29.307,00	12	15	472,69
– możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	6	28	11.424,00	6	6	408,00
– innych powodów	8	38	23.643,00	8	24	622,18
Program „Pomoc państwa w zakresie żywienia” – zasiłek celowy na żywność oraz pomoc rzeczowa (dochód poniżej 150% kryterium dochodowego)	176	548	214.680,00	174	291	391,75

Od kilku lat zasiłki celowe najczęściej są przyznawane na zakup żywności. Kolejną dużą grupę świadczeń stanowią zasiłki celowe na środki czystości i artykuły higieniczne. Znaczącą grupę świadczeń stanowią także zasiłki celowe na zakup odzieży, leków i pokrycia kosztów leczenia. Analiza przeznaczenia przyznawanych zasiłków celowych

wyraźnie wskazuje, że pomoc jest udzielana w zasadzie wyłącznie z przeznaczeniem na zaspokojenie **niezbędnych potrzeb bytowych**, tj. w przypadkach, kiedy nieudzielenie pomocy może spowodować, że osoba lub rodzina znajdzie się w warunkach nie odpowiadających godności człowieka, a nawet zagrażających zdrowiu czy życiu (głód, zamarznięcie, brak leków).

Tabela nr 13. Przeznaczenie zasiłków celowych.

Cel przyznania świadczenia	2021		2022		2023	
	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń
Zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego	2	2	4	4	1	1
Opłata czynszu	10	15	6	4	3	7
Opłata energii elektrycznej	47	71	73	120	41	66
Opłata gazu	6	9	13	16	9	13
Opłata za wodę	3	4	0	0	1	1
Wywóz nieczystości	3	3	2	3	1	2
Zakup leków i pokrycie kosztów leczenia	66	145	71	162	50	115
Zakup odzieży	57	61	149	172	71	89
Zakup obuwia	35	35	125	133	53	63
Zakup opału	143	154	78	85	74	92
Zakup środków czystości i artykułów higienicznych	99	187	163	365	150	238
Zakup żywności (program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	175	525	147	448	176	548
Zasiłki celowe z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku / lokalu mieszkalnego	19	37	45	117	29	71

W 2023 roku Ośrodek nadal realizował zadanie – przyznawanie i wypłatę świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 103 z późn. zm.) w formie zasiłków celowych na zapewnienie wyżywienia dzieci w przedszkolu oraz jednorazowego świadczenie pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę.

Tabela nr 14. Świadczenia pieniężne przyznane obywatelom Ukrainy.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia wysokość świadczenia
Zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dzieci w przedszkolu (obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym) w oparciu o art. 39 ustawy o pomocy społecznej	1	1	300,00	1	3	300,00
Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	176	245	73.500,00	176	253	300,00

5.4. Świadczenia niepieniężne

5.4.1. Praca socjalna

Praca socjalna – zgodnie z art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej – jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pomoc w tej formie świadczona jest bez względu na dochód rodzin lub osób. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami oraz we współpracy ze społecznością lokalną w celu koordynacji działań na rzecz członków społeczności lokalnej.

Praca socjalna na rzecz osób i rodzin realizowana jest przez pracowników socjalnych w formie poradnictwa, ukierunkowania w działaniach podejmowanych przez klientów, wskazanie możliwości rozwiązywania problemu. Pracownik socjalny monitoruje działania klienta oraz osobiście podejmuje czynności w celu usprawnienia pomocy. Czynności te są podejmowane przez pracownika w przypadku niezaradności klientów. W innych sytuacjach pracownik mobilizuje klienta do podejmowania działań we własnym zakresie.

Pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną w następujących obszarach:

W obszarze mieszkaniowym:

- Pomoc w zredagowaniu pism do Wydziału Zasobów Lokalowych Urzędu m.st. Warszawy dla Dzielnicy Rembertów w celu poparcia starań o przydział mieszkania z zasobów lokalowych gminy – **4**;
- Pomoc w złożeniu wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych, o obniżkę czynszu, o ugodę w Wydziale Zasobów Lokalowych Urzędu m.st. Warszawy dla Dzielnicy Rembertów – **4**;
- Informacja do administratora budynku w celu poprawy warunków lokalowych – **3**;
- Pomoc w udzieleniu schronienia – **2**.

W obszarze poradnictwa:

- Udzielanie pełnych informacji o przysługujących prawach, udzielanie porad adekwatnych do zgłaszanych problemów w trakcie pracy z rodziną – **1.904 porady**;
- Poradnictwo socjalne – skierowania do specjalistów, tj. doradcy zawodowego, psychologa, radcy prawnego – **627 skierowań**;
- Podstawowa pomoc prawna z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa pracy oraz prawa administracyjnego, zgodnie z potrzebami osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – **798 porad**.

W obszarze interwencji:

- Zgłaszanie osób w rodzinach z problemem alkoholowym do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy – **11 zgłoszeń**;
- Interwencje w środowisku – pracownicy socjalni jako pierwsze ogniwo reagujące w sytuacjach kryzysowych utrudniających prawidłowe funkcjonowanie – **25 interwencji**.

W obszarze sądowym:

- Wnioskowanie do sądu o wgląd w sytuację rodzinną w związku z niedopełnianiem obowiązków rodzicielskich wobec małoletnich dzieci – **6 wniosków**;
- Wystosowanie do Sądu opinii dot. funkcjonowania rodziny – **17 opinii**;
- Wnioskowanie do Sądu o leczenie wbrew woli – **2 wnioski**.

W obszarze akcyjnym:

- Wytypowanie dzieci z rodzin korzystających z pomocy do akcji „Pogotowie Św. Mikołaja” – **24**;
- Wytypowanie seniorów korzystających z pomocy do akcji „Pogotowie Św. Mikołaja” – **32**;
- Wytypowanie rodzin do ogólnopolskiego programu „Szlachetna Paczka” – **7**;
- Wydawanie skierowań do otrzymania żywności w ramach PO PŻ – **87 skierowań** (w tym „Caritas” – 54, PKPS – 32);
- Wydawanie skierowań do sklepu socjalnego „Spichlerz” – **1 skierowanie**;
- Pomoc w uzyskaniu wyprawki do szkoły, przedszkola – **2**;
- Wytypowanie osób samotnych do otrzymania paczki świątecznej – **65**.

W obszarze współpracy z rodziną:

- Współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami administracji państwowej, tj. kuratorzy rodzinni, zawodowi i społeczni, dzielnicowi, pedagodzy szkolni – **84**;
- Skierowanie / pismo do innych instytucji w celu uzyskania pomocy – **20 skierowań**;
- Monitorowanie i stały nadzór nad rodzinami z dysfunkcjami – **66**;
- Pomoc w kompletowaniu dokumentacji w celu przyjęcia dziecka do przedszkola – **3**;
- Organizowanie czasu wolnego, tj. kierowanie klientów do Klubu Seniora, świetlic pracy popołudniowej – w miarę potrzeb – **16**;
- Nadzór nad sprawowaniem opieki tymczasowej w rodzinach ukraińskich przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie – **11 rodzin (14 dzieci)**;
- Organizowanie pomocy wolontarystycznej w zakresie korepetycji oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami – **2**.

W obszarze niepełnosprawności:

- Zgłaszanie wizyt lekarskich – **25**;
- Kompletowanie dokumentów do domu pomocy społecznej – **9**;
- Organizowanie transportu dla osób z niepełnosprawnościami – **2**;
- Pomoc w uzyskaniu dofinansowania dla klienta w ramach środków PFRON – **3**;
- Pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności lub orzeczenia ZUS dotyczącego całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji – **19**.

Pozostałe:

- Sprawienie pogrzebu – **2**;

- Wdrożenie procedury „Niebieskie Karty” – 20 (w tym OPS – 3);
- Sporządzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego dotyczącego potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 22.

W ostatnim kwartale 2023 roku w Ośrodku wprowadzona została usługa **pogłębionej pracy socjalnej**. Celem powyższego jest:

- podniesienie skuteczności działań pomocowych realizowanych na rzecz osób i rodzin,
- dostosowywanie oferty usług do indywidualnych potrzeb odbiorców,
- upowszechnianie misji i budowanie dobrego wizerunku pracowników socjalnych.

Pogłębioną pracą socjalną obejmowane są w szczególności rodziny wieloprotblemowe wymagające większego nakładu pracy, tak aby mogły pokonać kryzysy i trudne dla nich sytuacje. Z tej formy pomocy skorzystało **12 rodzin**.

5.4.2. Dożywianie

Dożywianie było realizowane w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w formie jednego gorącego posiłku dziennie dla dzieci (w placówkach oświatowych) i dorosłych, zasiłku celowego na zakup żywności lub paczki żywnościowej. Uprawnione do korzystania z pomocy w ramach programu są osoby samotne i osoby w rodzinach, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, tj. odpowiednio 1.552,00 zł i 1.200,00 zł.

Dzieciom z rodzin, w których dochód był niższy niż 200% kryterium, przyznawano pomoc w formie gorącego posiłku. Zasady udzielania takiej formy pomocy określa uchwała Nr XXXVII/843/2004 Rady m.st. Warszawy z 16 września 2004 roku (ze zmianami) w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy.

W Ośrodku wydawany był jeden gorący posiłek dziennie mieszkańcom dzielnicy odbierającym posiłki na wynos, w ramach usługi cateringowej świadczonej od 2 stycznia do 29 grudnia 2023 roku przez „GRANATOIL” Graniszewscy Spółka Jawna z siedzibą w Czerwinie, 07 – 407, ul. Przemysłowa 1, Oddział Zagórze 3, 05 – 079 Okuniew, w ramach zamówienia publicznego o wartości poniżej 130 tysięcy zł netto. Zgodnie z umową cena za jeden gorący posiłek wynosiła 22,49 zł. Posiłki przygotowywane były zgodnie z „Zasadami przygotowywania gorących posiłków (obiadów dwudaniowych z deserem) dla klientów Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy”, a także w oparciu o publikację Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie pod red. naukową prof. dr hab. n. med. Mirosława Jarosza pt. „Normy żywienia dla populacji Polski” (2017 rok).

Od stycznia do grudnia 2023 roku wydano łącznie 2.129 obiadów (średnio 9 obiadów dziennie) dla ogółem 14 osób w skali roku (średnio 10 osób miesięcznie). Ilość wydanych posiłków zmniejszyła się w stosunku do roku 2022 (3.055 obiadów, średnio 12 obiady dziennie), spadła też liczba świadczeniobiorców (18 osób w skali roku, średnio 13 osób miesięcznie).

Tabela nr 15. Świadczenia realizowane w ramach dożywiania.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia cena świadczenia
Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – posiłki dla dzieci	61	5 338	42.838,00	x	X	8,03
Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – posiłki dla dorosłych	14	2 129	46.398,00	x	x	21,79
Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – zasiłek celowy na żywność oraz pomoc rzeczowa (dochód poniżej 150 % kryterium dochodowego)	176	548	214.680,00	174	291	391,75
Posiłki dla dzieci (dochód do 200 % kryterium dochodowego), w tym całodzienne wyżywienie w placówkach oświatowych	7	492	7.080,00	6	22	14,39
Posiłki dla dorosłych (dochód powyżej 200 % kryterium dochodowego)	2	272	5.803,00	2	2	21,33

Od 01 lipca 2021 roku uległa zmianie organizacja przygotowywania i dostarczania gorących posiłków dla osób niesamodzielnych, pozostających w domu. Organizacją i finansowaniem usługi zajmuje się Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa”. Za przygotowanie i dostawę obiadów do miejsca zamieszkania osób potrzebujących odpowiedzialna jest firma zewnętrzna. Cena za jeden posiłek wynosi 22,99 zł. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku przyznano świadczenie 15 osobom (średnio 13 osobom miesięcznie) w ilości 4.643 obiadów.

Dożywianie było realizowane także w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z 11 marca 2014 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem Programu było udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych lub posiłków. W 2022 roku Ośrodek wydał 87 skierowań po bezpłatne artykuły żywnościowe.

5.4.2.1. Dożywianie w ramach Funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 roku, poz. 103 z późn. zm.) obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 cytowanej ustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Wsparciem w formie świadczenia niepieniężnego w postaci jednego gorącego posiłku dziennie objęto 12 uczniów w szkołach oraz 2 dzieci w przedszkolach.

Tabela nr 16. Świadczenia zrealizowane w ramach dożywiania (pomoc doraźna oraz okresowa).

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia wysokość świadczenia
Jeden gorący posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole (obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym), w oparciu o art. 48b ustawy o pomocy społecznej	12	660	5.013,00	7	27	7,60
Jeden gorący posiłek dla dzieci w przedszkolu (obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym), w oparciu o art. 48b ustawy o pomocy społecznej	2	55	385,00	2	6	7,00

5.4.3. Świadczenia z tytułu zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym.

Osoby, które ze względu na wiek, choroby lub niepełnosprawność potrzebują opieki, wymagają szczególnego wsparcia ze strony pomocy społecznej. Wsparcie kierowane jest zarówno do osób samotnych, jak też do osób, którym rodzina z różnych względów nie może zapewnić opieki i pomocy. Priorytetem jest udzielanie pomocy w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia. Jeśli jednak pomoc ta jest niewystarczająca, wsparcie jest udzielane w formie pobytu w ośrodku wsparcia lub zamieszkania w domu pomocy społecznej. Wysokość opłat za pobyt w ośrodku wsparcia i w domu pomocy społecznej jest uzależniona od dochodów osoby korzystającej z pomocy i jej rodziny.

5.4.3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej.

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania, osoby wymagające stałej, całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne zgodnie z obowiązującymi standardami. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Do wnoszenia opłaty zobowiązany jest mieszkaniec domu, małżonek oraz zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie, pradiadkowie) oraz gminą kierującą.

W 2023 roku skompletowano i przekazano do rozpatrzenia przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie (zgodnie z obowiązującą procedurą) 8 wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2023 roku Ośrodek realizował również zadania dotyczące ustalania odpłatności osób zobowiązanych za pobyt w DPS, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy Nr 1366/2020 z 27 listopada 2020 roku w sprawie ustalenia „Procedury dotyczącej zasad i trybu postępowania w sprawie kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej”. Ośrodek prowadził postępowania wobec 20 osób zobowiązanych.

5.4.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi

opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia. Ustawa o pomocy społecznej wyróżnia następujące kategorie ośrodków wsparcia: dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko i dom dla bezdomnych oraz klub samopomocy. Mieszkańcy Dzielnicy Rembertów korzystają z ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w innych dzielnicach Warszawy. W 2023 roku z tej formy wsparcia skorzystały 4 osoby.

5.4.3.3. Zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania.

5.4.3.3.1. Organizacja usług opiekuńczych w m.st. Warszawie.

Usługi opiekuńcze zapewniają możliwość w miarę samodzielnego i godnego życia osoby starszej w miejscu zamieszkania, bez konieczności umieszczenia jej w domu pomocy społecznej. Organizacją i koordynacją usług opiekuńczych zajmuje się jednostka budżetowa miasta – Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa”. Ośrodek ustala potrzeby i przyznaje świadczenie decyzją administracyjną, a następnie współpracuje z CUS w zakresie realizacji usług.

Zarządzeniem Nr 1710/2017 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z 30 października 2017 roku zostały ustalone „Standardy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych”. Celem opracowania standardów było zapewnienie odpowiedniej jakości usług opiekuńczych, ujednoczenie sposobu ich realizacji oraz zapewnienie jednolitych zasad dostępu do korzystania ze świadczeń dla mieszkańców stolicy. Dokument zawiera standardy usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych), realizowanych na rzecz osób wymagających pomocy w miejscu zamieszkania na terenie m.st. Warszawy, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W dokumencie określono także m. in. katalog usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz ich zakres, wymogi dla wykonawców i kodeks etyczny opiekunek/-ów, ponadto wybrane procedury organizacyjne i administracyjne, związane ze świadczeniem tych usług oraz zasady współpracy OPS i CUS.

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone 7 dni w tygodniu z wyłączeniem dni świątecznych. W uzasadnionych przypadkach wskazanych przez Ośrodek usługi mogą być realizowane także w dni świąteczne. Usługi są realizowane w godzinach 7:00 – 20:00, zgodnie z zakresem, wymiarem i terminem określonym przez Ośrodek. Zakres przyznanych usług, w tym konkretnych czynności, uzależniony jest od wielu czynników, w szczególności wykorzystania własnych zasobów i możliwości odbiorcy usług, jego stopnia samodzielności, możliwości uzyskania wsparcia ze strony rodziny i otoczenia oraz własnych zasobów dzielnicy. Od stopnia samodzielności odbiorcy powinna zależeć także forma przyznanej pomocy (wsparcie, towarzyszenie, wykonanie). W przypadku osób mieszkających z rodziną poszczególne czynności realizowane są wyłącznie na rzecz odbiorcy usług. Czynności określone w zakresie usług mogą być realizowane zamiennie.

Usługi opiekuńcze mają na celu pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych osoby. W ich zakres wchodzi m. in.:

- pomoc w codziennych zajęciach – robienie zakupów, sprząatanie, gotowanie, załatwianie spraw urzędowych, dostarczanie posiłku do miejsca zamieszkania itp.;

- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym umawianie wizyt lekarskich, zgłoszenie potrzeby wizyty w środowisku pielęgniarki środowiskowej, spacer, wspólne wyjścia;
- pomoc w załatwianiu czynności fizjologicznych, w tym m. in. pomoc w zaprowadzaniu do toalety, pomoc w toalecie intymnej, pomoc w zmianie pampersa/pieluchomajtek.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze muszą być dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności lub rodzaju schorzenia (m. in. otępienie starcze, osoby leżące, osoby o bardzo niskiej samodzielności ze względu na stan zdrowia), a także świadczone przez osoby posiadające specjalistyczne kwalifikacje. W ich zakres wchodzi m. in.:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza: kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych;
- pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia – mycie odbiorcy usług w łóżku (wyłącznie dla osoby leżącej), higiena jamy ustnej/protezy zębowych, mycie głowy, pielęgnacja paznokci rąk i nóg, kąpiel w asyście osoby drugiej, zapobieganie odleżynom i odparzeniom, nacieranie i oklepywanie, stosowanie okładów i kompresów, pielęgnacja miejsc zmienionych chorobowo.

5.4.3.3.2. Usługi opiekuńcze

W 2023 roku na terenie Dzielnicy Rembertów **usługi opiekuńcze** świadczyło konsorcjum PRM Partner Sp. z o.o. – Lider z siedzibą ul. Widoczna 37, 04-647 Warszawa. Zgodnie z zawartą umową cena za jedną godzinę usług wynosiła 19,40 zł.

Z usług opiekuńczych skorzystało 39 osób, w tym 30 kobiet i 9 mężczyzn. Zaplanowano 12 568 godzin usług opiekuńczych, zaś wypracowano 11 367 godzin.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyło konsorcjum PRM Partner Sp. z o.o. – Lider z siedzibą ul. Widoczna 37, 04-647 Warszawa. Zgodnie z zawartą umową cena za jedną godzinę usług wynosiła 27,16 zł.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały 3 osoby, w tym 2 kobiety i 1 mężczyzna. Zaplanowano 739 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych, zaś wypracowano 721 godzin.

Główne przyczyny niewypracowanych godzin to m. in. hospitalizacje, czasowa opieka rodziny, odmowa dyżuru przez usługobiorcę.

Odpłatność za usługi była ustalana zgodnie z załącznikiem Nr 1 do Uchwały Nr XXXVII/843/2004 Rady miasta stołecznego Warszawy z 16 września 2004 roku (ze zmianami) w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy.

Tabela nr 17. Wykaz zaplanowanych i wypracowanych godzin usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Miesiąc	Usługi opiekuńcze		Ilość osób	Specjalistyczne usługi opiekuńcze		Ilość osób
	Godziny zaplanowane	Godziny wypracowane		Godziny zaplanowane	Godziny wypracowane	

I	1 008	928	27	34	34	2
II	908	810	27	48	48	2
III	1 100	954	28	54	54	2
IV	1 032	888	28	50	49	2
V	1 137	1 000	29	54	52	2
VI	1 171	1 002	30	52	52	2
VII	1 115	1 015	27	52	51	2
VIII	1 101	1 013	26	54	53	2
IX	949	913	25	54	51	2
X	1 031	981	25	97	97	3
XI	1027	957	26	96	88	3
XII	989	906	25	94	92	3
łącznie	12 568	11 367		739	721	

USŁUGI ZAPLANOWANE	13 307
USŁUGI WYPRACOWANE	12 088
OSÓB KORZYSTAJĄCYCH	41

5.4.3.3.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, ustawę o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla osób dorosłych wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, tj. osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiczne), upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym. W wyjątkowych przypadkach specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowane są do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023 roku były świadczone przez firmę PRM Partner Sp. z o.o. – Lider w konsorcjum z PRM Stowarzyszenie – Partner z siedzibą ul. Widoczna 37, 04-647 Warszawa. Cena za godzinę usług wynosiła 48,00 zł.

W 2023 roku z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystały 2 osoby dorosłe. Zaplanowano łącznie 192 godziny usług, wypracowano 192 godziny.

Tabela nr 18. Wykaz wypracowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dorosłych			
Miesiąc	Godziny zaplanowane	Godziny wypracowane	Ilość osób
I	8	8	2
II	16	16	2
III	20	20	2
IV	16	16	2
V	20	20	2
VI	16	16	2
VII	16	16	2
VIII	16	16	2
IX	16	16	2
X	16	16	2
XI	16	16	2
XII	16	16	2
	192	192	

USŁUGI ZAPLANOWANE	192
USŁUGI WYPRACOWANE	192
OSÓB KORZYSTAJĄCYCH	2

5.4.4. Sprawianie pogrzebów (w tym dzieci martwo urodzonych)

Ośrodek zobowiązany jest zapewnić sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, zgodnie z wyznaniem zmarłego, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 15 i art. 44 ustawy o pomocy społecznej, art. 10 ust. 3 ustawy z 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 1947 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr LX/1840/2009 Rady m.st. Warszawy z 27 sierpnia 2009 roku (ze zmianami) w sprawie zasad sprawiania pogrzebów oraz zwrotu kosztów pogrzebów, realizowanych przez m.st. Warszawa. Ośrodek organizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub członkowie rodziny odmawiają sprawienia pochówku.

W 2023 roku Ośrodek sprawił pogrzeby dla 2 osób na kwotę 8.428,02 zł (średnio 4.214,01 zł). Nie sprawiano pogrzebów dzieci martwo urodzonych.

5.4.5. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, zgodnie z art. 46 ustawy o pomocy społecznej, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą z niepełnosprawnością, a także terapię rodzinną.

5.4.5.1. Poradnictwo prawne

Poradnictwo prawne dla mieszkańców dzielnicy w 2023 roku było realizowane na kilka sposobów:

1. Podstawowe porady prawne udzielane przez pracowników socjalnych w ramach świadczonej pracy socjalnej, w tym dostarczanie wzorów pism i wniosków;
2. Konsultacje prawne w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy. PNPP mieści się w siedzibie Ośrodka. Osobami uprawnionymi do skorzystania z poradnictwa prawnego są mieszkańcy dzielnicy, którzy nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku. PNPP został utworzony na mocy ustawy z 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 945). W celu uzyskania porady należy się zapisać poprzez infolinię warszawską 19115.
3. Porady i konsultacje prawne świadczone przez prawnika w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym mieszczącym się w siedzibie Urzędu Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy.

5.4.5.2. Poradnictwo psychologiczne

5.4.5.2.1. Konsultacje psychologiczne

W 2023 r. psycholodzy udzielili 408 konsultacji i porad dla 65 osób. Po pomoc psychologiczną znacznie częściej sięgały kobiety niż mężczyźni (blisko 82 %). Spośród osób korzystających z konsultacji psychologicznych największą część stanowiły, podobnie jak w latach poprzednich, osoby w wieku 25 – 59 lat. W dalszej kolejności grupa wiekowa powyżej 60 – tego roku życia. Osoby młodsze, poniżej 25 roku życia, stanowiły najmniej liczną grupę klientów. Konsultacje prowadzone były przede wszystkim w siedzibie Ośrodka, a znacznie rzadziej telefonicznie lub w środowisku. Większość zainteresowanych pomocą psychologiczną kontaktowało się z psychologiem samodzielnie (37 osób), pozostali zostali skierowani przez pracownika socjalnego (21 osób) lub asystenta rodziny (7 osób).

Tabela nr 19. Konsultacje i porady psychologiczne.

Kategorie wiekowe	Liczba osób	Płeć K / M	Konsultacje i porady	W siedzibie OPS i telefonicznie	W środowisku
14 – 18	2	2K	4	4	0
19 – 24	3	3K	29	29	0
25 – 59	49	41K / 8M	298	297	1
> 60	11	7K / 4 M	77	77	0
Ogółem	65	53K / 12M	408	407	1

Problemy zgłaszane do psychologów w 2023 roku możemy uporządkować w kilku głównych grupach.

Jednym z najczęściej pojawiających się powodów zgłoszenia się po pomoc psychologiczną były problemy emocjonalne (19 osób), a w dalszej kolejności depresje i nerwice (16 osób) i trudności wychowawcze (12 osób).

Stałą grupą klientów są rodziny, w których toczy się procedura „Niebieskie Karty” (23 osoby) oraz osoby pozostające w konfliktach małżeńskich lub okołorozwodowych (16 osób). Konflikty okołorozwodowe dotyczą najczęściej problemów w ustaleniu zasad sprawowania opieki nad dziećmi oraz podziału majątku.

Tabela nr 20. Problemy zgłaszane do psychologa.

Zgłaszany przez klienta problem	Liczba osób
Doznawanie przemocy	20
Stosowanie przemocy	3
Trudności emocjonalne	19
Depresje i nerwice	16
Trudności wychowawcze	12
Kłopoty w relacjach małżeńskich	10
Konflikty okołorozwodowe	6
Kłopoty rodzinne	10
Zaburzenia lękowe	10
Problemy w kontaktach interpersonalnych	9
Nadużywanie / uzależnienie od alkoholu osoby bliskiej	7
DDD, DDA	6
Własne uzależnienie od alkoholu lub picie szkodliwe	2
Choroba afektywna dwubiegunowa	2
Żałoba	2
PTSD	1
Mobbing w miejscu pracy	1

Wiele z osób zgłaszało więcej niż jeden problem. Kolejne problemy były odkrywane w trakcie konsultacji. Inne zgłaszane problemy to mające wpływ na stan zdrowia psychicznego: ubóstwo, poczucie osamotnienia, problemy wynikające z trudnej sytuacji mieszkaniowej, problemy finansowe itd.

Liczba osób motywowanych do podjęcia leczenia/kierowanych do specjalistycznych placówek lub innych specjalistów:

- Centrum Odwykowe, ul. Zgierska 18 A – 7 osób,
- Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, ul. Jaktorowska – 2 osoby,
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej lub pomoc prawna w PIK Rembertów – 25 osób,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy – Dzielnicowy Zespół Rembertów – 4 osoby.
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna, ul. Włókiennicza 54 – 10 osób,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych, ul. Styrska 44 – 13 osób,
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej, ul. Chełmżyńska 27/35 – 4 osoby,

- Poradnia Zdrowia Psychicznego, ul. Rychlińskiego 1, Ząbki – 3 osoby,
- Dzienny Oddział Psychiatryczny Wojewódzkiego Szpitala Bródnowskiego – 1 osoba.

Niektóre osoby były kierowane w więcej niż jedno miejsce.

Psycholodzy współpracują ściśle z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny, którzy wspierają klientów m.in. w zapisach do specjalistów spoza Ośrodka, a czasami towarzyszą im w umówionych wizytach, pomagają skompletować niezbędną dokumentację, itp.

5.4.5.2.2. Działania edukacyjno – informacyjne

- Psychoedukacja prowadzona w trakcie konsultacji psychologicznych dotycząca uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, współuzależnienia, przemocy, chorób i zaburzeń psychicznych (depresja, schizofrenia, zaburzenia lękowe), rozwoju dziecka, porad wychowawczych.
- Dystrybucja ulotek i broszurek oraz innych materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących uzależnień, przemocy, schorzeń i zaburzeń psychicznych, porad wychowawczych.
- Udzielanie informacji na temat placówek (instytucji) udzielających pomocy: punkty pomocy prawnej, szpitale, poradnie psychologiczne, ośrodki terapeutyczne, domy pomocy itp.

5.4.5.2.3. Inne działania psychologów

- Prowadzenie dokumentacji udzielanych konsultacji, wystawianie zaświadczeń dla klientów.
- Prowadzenie zajęć „Maluszkowo” dla rodziców/opiekunów i dzieci do 3 roku życia.
- Koordynacja w Ośrodku akcji „Pogotowie św. Mikołaja” we współpracy ze Stowarzyszeniem Rembertów Bezpośrednio.
- Współkoordynowanie wolontariatu w Ośrodku.
- Koordynacja dostępności.

5.4.5.3. Poradnictwo rodzinne

Poradnictwo rodzinne jest świadczone m. in. przez:

- pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
- asystentów rodziny w ramach obowiązków zawodowych poprzez m. in. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, a także wspieranie aktywności społecznej rodzin.

5.4.5.4. Poradnictwo zawodowe

W okresie sprawozdawczym działania mające charakter wspierający koncentrowały się głównie na przekazywaniu ofert pracy wpływających do Ośrodka, kierowaniu do ośrodków i organizacji specjalizujących się w pośrednictwie pracy, także dla osób z niepełnosprawnościami oraz udzielaniu wsparcia klientom, którzy w związku ze swoją sytuacją życiową nie mieli dostępu do ogłoszeń zamieszczanych w Internecie oraz w prasie codziennej.

5.4.6. Interwencje kryzysowe

Interwencja kryzysowa, zgodnie z art. 47 ustawy o pomocy społecznej, stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W 2023 roku pracownicy Ośrodka podjęli 25 interwencji, rozumianych jako reakcje na sytuacje kryzysowe utrudniające prawidłowe funkcjonowanie osoby lub rodziny.

6. ŚWIADCZENIA Z INNYCH USTAW

6.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (asystent rodziny)

W pracy z rodziną asystent rodziny ma za zadanie świadczenie wyłącznie pozafinansowych form pomocy. Jego głównym celem we współpracy z pracownikiem socjalnym i innymi specjalistami jest osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej pozwalającej jej na samodzielne funkcjonowanie i wychowanie dzieci.

Współpraca z asystentem wymaga zgody rodziny i następuje po dokładnej analizie sytuacji, na wniosek pracownika socjalnego lub w przypadku wydania przez Sąd Rodzinny – Wydział Rodzinny i Nieletnich postanowienia ze wskazaniem objęcia rodziny taką formą pomocy.

6.1.1. Obszar pracy asystenta rodziny

1. Pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych:
 - rozpoznanie i określenie podstawowych problemów socjalnych (mieszkaniowych, materialnych, prawnych i innych),
 - rozpoznanie sytuacji zdrowotnej (bilanse zdrowia i szczepienia, problemy wymagające diagnozy medycznej),
 - pomoc w wyrobieniu dokumentów, pisaniu pism urzędowych,
 - pomoc wypełnianiu obowiązków na rzecz domu i rodziny (zachęcanie do dbałości o higienę osobistą, dbanie o porządek).
2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:
 - wspomaganie w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych (praca na rzecz wzmocnienia poczucia własnej wartości i sprawności),
 - kierowanie do różnych specjalistów zajmujących się terapią,
 - rozwijanie umiejętności w zakresie podejmowania decyzji,
 - planowanie i realizacja celów, wywiązywanie się z podjętych zobowiązań,
 - rozwiązywanie problemów rodzinnych, małżeńskich czy wychowawczych,
 - rozwiązywanie problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym.

Asystent nie prowadzi terapii ani mediacji, jedynie motywuje członków rodziny do podjęcia terapii, udziału w zajęciach o charakterze psychoedukacyjnym i pomaga w uzyskaniu tego rodzaju pomocy.
3. Pomoc w rozwijaniu umiejętności wychowawczych rodziców i rozwiązywaniu problemów z dziećmi:
 - edukacja i wspomaganie rodziców w rozwijaniu umiejętności związanych z opieką i wychowaniem dziecka,
 - kontaktowanie się z instytucjami, np. szkołą, przedszkolem, domem dziecka, Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie,
 - wspomaganie w rozwijaniu zainteresowań małoletnich członków rodziny,
 - motywowanie do aktywnych form odpoczynku,
 - zachęcanie do korzystania z grupowych zajęć umiejętności wychowawczych.

4. Rozwijanie umiejętności społecznych i wspieranie aktywności społecznej rodzin:
 - pomoc w załagodzeniu konfliktów między klientem a najbliższym otoczeniem,
 - pomoc w utrzymaniu dobrych relacji interpersonalnych,
 - motywowanie i wspieranie członków rodziny w rozszerzeniu kontaktów społecznych.
5. Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:
 - motywowanie do aktywności zawodowej i do kontynuacji nauki (przetamywanie kompleksów i uprzedzeń),
 - zachęcanie do konsultacji z doradcą zawodowym.
6. Pomoc w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej:
 - zachęcanie do poszukiwania pracy, a także motywowanie w pierwszych miesiącach pracy,
 - wspomaganie w radzeniu sobie z problemami, rozwijaniu odporności na niepowodzenia oraz umiejętności uczenia się na próbach i błędach.

Asystent prowadzi dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, która opiera się m. in. na ustaleniu planu pracy. Plan pracy ustalany jest wspólnie z rodziną i podlega okresowej ocenie. Po zakończeniu pracy w danej rodzinie asystent monitoruje jej funkcjonowanie.

6.1.2. Charakterystyka rodzin objętych pomocą w formie asysty rodzinnej

W 2023 roku asystą rodzinną objętych było 38 rodzin (52 dorosłych i 83 dzieci), których sytuacja życiowa, w tym także materialno-bytowa znacznie utrudnia prawidłowe funkcjonowanie i pełnienie przez jej członków ról społecznych, przez co istnieje zagrożenie wykluczeniem społecznym. Spośród rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny 63,16 % stanowiły rodziny niepełne (samotne matki – 16, samotni ojcowie – 8), 23,68 % to rodziny wielodzietne. Dziesięcioro dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, a praca z ich rodzicami polegała na stworzeniu warunków do powrotu małoletnich do rodziny biologicznej.

Asystenci rodziny odbyli łącznie 1.108 spotkań lub kontaktów telefonicznych z rodzinami.

Tabela nr 21. Czas pracy asystenta z rodziną.

Asystenci rodziny	3
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	16
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny na dzień 31 grudnia 2023 roku, z tego:	30
do 3 miesięcy	3
powyżej 3 do 12 miesięcy	6
powyżej 1 roku	21
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (średnia w miesiącach)	37,7
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	7
ze względu na osiągnięcie celów	3
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	1

ze względu na zmianę metody pracy	3
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny w całym 2023 roku	38

Tabela nr 22. Charakterystyka rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny.

Rodzina pełna	Samotni rodzice		Ilość dzieci w rodzinie				
	matki	ojcowie	1	2	3	4	5
14	16	8	7	20	3	3	3

6.1.3. Szczegółowe działania podjęte bezpośrednio z rodzinami oraz na ich rzecz

- Systematyczne rozmowy telefoniczne i/lub spotkania (1 raz w tygodniu bądź częściej, w zależności od sytuacji), podczas których prowadzone były rozmowy na temat bieżących problemów, sposobów ich rozwiązania, planów i działań na przyszłość. Równolegle omawiano sprawy związane z wychowywaniem dzieci, m. in. kwestie trudności szkolnych, potrzeb dzieci wynikających z faz rozwoju (38 rodzin).
- Pomoc w uzyskiwaniu dokumentów, zaświadczeń, pisaniu pism urzędowych, w tym do ZUS, US, sądów, urzędów dzielnic m.st. Warszawy itp. Wspieranie w dopełnianiu formalności związanych z uzyskaniem świadczeń finansowych, ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy niematerialnej z Ośrodka, świadczeń rodzinnych na dzieci. Pomoc w kontaktach osobistych, mailowych i telefonicznych z instytucjami, służbami, organizacjami na terenie dzielnic m.st. Warszawy (37 rodzin).
- Stały kontakt (z lub za zgodą rodzica/rodziców) z pracownikami żłobka (3 rodziny), przedszkoli (4 rodziny). Omawianie rozwoju dzieci, analizowanie na bieżąco sukcesów i trudności, z jakimi się borykają w placówkach.
- Stały kontakt z pedagogami szkolnymi/wychowawcami (w sprawie 17 uczniów). Współpraca w zakresie monitorowania postępów w szkole oraz wspólne działania mające na celu pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, w tym m. in. ustalanie dodatkowych zajęć korekcyjnych (10 dzieci).
- Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (3 dzieci). Ustalenie zajęć logopedycznych (5 dzieci). Asystenci towarzyszyli 9 razy podczas wizyt rodziców w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Kontakt (głównie telefoniczny) z kuratorem sądowym – zawodowym, społecznym. Omawianie w miarę potrzeb sytuacji rodzin i ich funkcjonowania, ustalenie wspólnych działań na rzecz rodzin pozostających pod opieką asystenta (17 rodzin).
- Towarzyszenie rodzinom podczas 9 konsultacji lekarskich z 22 dziećmi. Konsultacje lekarskie dotyczyły podstawowej opieki pediatrycznej, szczepień, diagnostyki i leczenia neurologicznego, ortopedycznego, psychiatrycznego i stomatologicznego. 22 dzieci było konsultowanych i/lub uczęszczało na systematyczne spotkania z psychologiem.
- Wsparcie 16 rodzin w kontaktach z prawnikiem, głównie w sprawach rodzinnych (alimenty, władza rodzicielska, ustalenie kontaktów z dziećmi).
- Wsparcie 12 rodzin w załatwianiu spraw dotyczących zadłużeń z tytułu opłat czynszowych oraz podpisania umowy najmu lokalu (asystent pośredniczył w kontakcie z WZL w Urzędzie Dzielnicy, pomagał pisać wnioski i podania). Ponadto przeprowadzone zostały rozmowy z administracją Wydziału Zasobów Lokalowych

w Dzielnicy Rembertów i innymi administratorami budynków prywatnych w sprawie polepszenia warunków lokalowych (4 rodziny). 5 rodzin złożyło wniosek o przydział lokal socjalnego; 2 rodziny otrzymały lokal mieszkalny.

- W listopadzie 2023 roku wytypowanie 29 dzieci do akcji „Pogotowie Świętego Mikołaja”, organizowanej przez Stowarzyszenie Rembertów Bezpośrednio.
- Wytypowanie 1 rodziny do pomocy rzeczowej w ramach akcji „Szlachetna Paczka” organizowanej przez Stowarzyszenie „Wiosna”.
- Pomoc w pozyskiwaniu mebli, sprzętu gospodarstwa domowego (5 rodzin).
- Prowadzenie z 25 osobami rozmów motywujących pod kątem skierowania na psychoterapię dostosowaną do indywidualnych potrzeb. 10 osób skorzystało z propozycji, w tym 1 rozpoczęła indywidualną psychoterapię, 1 zaczęła udział w terapii grupowej, 1 terapię leczenia uzależnień, a 1 leczenie zamknięte w Ośrodku Leczenia Uzależnień. 6 osób systematycznie korzystało z konsultacji z psychologami w Ośrodku.
- Udzielanie 38 klientom wsparcia psychicznego (wzmacnianie pozytywnego myślenia, wzmacnianie poczucia własnej wartości). Rozmowy przeprowadzano także z niektórymi członkami rodzin.
- Towarzystwo rodzinom w czasie kontaktu z pracownikami placówek oświatowych, pogotowia opiekuńczego czy też domów dziecka oraz mobilizowali do aktywnej współpracy z osobami tam zatrudnionymi w ramach bieżących potrzeb (10 rodzin).
- Uczestnictwo w 10 spotkaniach do spraw oceny i zasadności pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.
- Udział w 4 posiedzeniach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Udział, w charakterze świadka, w postępowaniach sądowych dotyczących ograniczenia władzy rodzicielskiej i ustalenia kontaktów z dzieckiem (4 rodziny). Towarzystwo klientom podczas innych, trudnych dla nich, spraw sądowych (6 rodzin).
- Prowadzenie zajęć dla rodziców z dziećmi do 3 roku życia „Maluszkowo”. W zajęciach wzięło udział 3 dzieci z rodzin asystenckich.
- Udział w comiesięcznych spotkaniach monitorujących Lokalny System Profilaktyki Krzywdzenia Małych Dzieci „Dobry Rodzic – Dobry Start” w Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę”.
- Koordynacja współpracy między Ośrodkiem, a Centrum Pomocy Dzieciom w ramach realizacji interdyscyplinarnej pomocy dziecku pokrzywdzonemu przestępstwem.

6.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

6.2.1. Informacje ogólne

Zarządzeniem nr 1664/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z 25 października 2011 roku powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy. Siedzibą Zespołu jest Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, ul. Plutonowych 10, 04 – 404 Warszawa, który na mocy art. 9a ust. 9 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, 1249 z późn. zm.) zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy wchodziło 11 osób.

Zarządzenie nr 1664/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z 25 października 2011 roku obowiązywało do 21 września 2023 r. Z dniem 22 września 2023 r. Zarządzeniem nr 1493/2023 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy został powołany Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Rembertów m. st. Warszawy. Obecnie w skład Zespołu wchodzi 12 osób, są to przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, Urzędu Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej, Kuratorskiej Służby Sądowej oraz prokuratury.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów takich jak jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, Policja, oświata, ochrona zdrowia, organizacje pozarządowe i inne oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- przekazywanie informacji oraz dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z miejscem zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym lub programie psychologiczno – terapeutycznym;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno – pomocowej, zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 roku Kodeks wykroczeń.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieska Karta”, wypełnianych przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę, określa Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1870).

6.2.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

W 2023 roku odbyło się 8 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Do ZI wpłynęło 51 formularzy Niebieska Karta A (wszczynających procedurę oraz w trakcie jej realizacji), z tego 10 wypełnionych przez przedstawicieli pomocy społecznej, 30 – policji, 6 – oświaty, 2 – ochrony zdrowia i 3 – Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Procedurą Niebieskie Karty objęto 73 rodziny.

W ramach procedury wskazano 98 osób doznających przemocy, w tym 59 kobiet, 14 mężczyzn i 25 dzieci.

W ramach procedury wskazano 84 osoby stosujące przemoc, w tym 24 kobiety, 59 mężczyzn oraz 1 osobę niepełnoletnią.

W okresie sprawozdawczym powołano 56 grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych. Grupy te oraz grupy powołane przed bieżącym okresem sprawozdawczym, a kontynuujące prace w 2023 r. spotkały się łącznie 105 razy.

Zakończono 37 procedur NK, z tego 10 z uwagi na ustanie przemocy, a 27 z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Działania podejmowane przez ZI w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

- informacje nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na oficjalnej stronie Urzędu Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy: <https://rembertow.um.warszawa.pl/-/przeciwdzialanie-przemocy>;
- szkolenia dla przedstawicieli instytucji wspierających rodziny, pracowników placówek oświatowych, klubów sportowych oraz organizacji pozarządowych z zakresu tworzenia, realizacji i ewaluacji programów i projektów o charakterze profilaktycznym:
 - ✓ „Jak działać skutecznie w obliczu nowych zadań wynikających z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Najwyższa Izba Kontroli i inne rozstrzygnięcia nadzorcze, a zadania gmin w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Narkotyki i narkomania, a przeciwdziałanie uzależnieniom na poziomie lokalnym”,
 - ✓ „Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej”,
 - ✓ superwizje indywidualne;
- realizacja w szkołach i przedszkolach programów z zakresu asertywności, komunikacji interpersonalnej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - ✓ „Debata” – 241 uczniów,
 - ✓ „Weź to sposobem” – 222 uczniów,
 - ✓ „Cyberface” – 240 uczniów,
 - ✓ „Przeciwdziałanie mowie nienawiści – fala agresji słownej” – 75 uczniów,
 - ✓ „Radzenie sobie z konfliktami” – 75 uczniów,
 - ✓ „Odczuwaj, Ufaj, Mów” – 58 uczniów i 34 rodziców;
- dystrybucja ulotek, plakatów - placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia;
- działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku:

- ✓ realizacja programu „Dobry rodzic – dobry start”: „Maluszkowo” – zajęcia organizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy we współpracy z Fundacją „Dajemy Dzieciom Siłę”, adresowane do rodziców dzieci w wieku od 0 do 3 lat, dystrybucja ulotek promujących zajęcia,
- ✓ kampania „Postaw na rodzinę”;
- działania skierowane do osób doznających przemocy w rodzinie: działania podejmowane przez członków ZI / grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych podczas wykonywania własnych obowiązków służbowych – informowanie, kierowanie do odpowiednich placówek / instytucji, wspieranie, udzielanie pomocy (np. materialnej), monitorowanie sytuacji w rodzinie, współpraca z innymi służbami;
- działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie: działania informacyjne i motywujące podczas rozmów z członkami ZI / grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych, a także działania podejmowane przez członków ZI / grup roboczych podczas wykonywania własnych obowiązków służbowych – zobowiązywanie do udziału w spotkaniach korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc, informowanie, kierowanie do odpowiednich placówek / instytucji, motywowanie, monitorowanie sytuacji w rodzinie, współpraca z innymi służbami.

6.3. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

6.3.1. Informacje ogólne¹²

Zadanie udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest realizowane przez Ośrodek od września 2020 roku. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Pomoc materialna przysługuje:

- uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno – wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowania w sprawach dot. świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym:

- 1) stypendium szkolnego,
- 2) zasiłku szkolnego.

W sprawach świadczeń pomocy materialnej dla uczniów wydawane są decyzje administracyjne na podstawie kompletnego wniosku złożonego przez:

- pełnoletniego ucznia,
- opiekunów / rodziców uczniów niepełnoletnich,

¹² art. 90b i 90c ustawy z 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 2230)

- dyrektora szkoły, dyrektora kolegium pracowników służb społecznych bądź dyrektora ośrodka rewalidacyjno – wychowawczego.

Szczegółowe warunki prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym określa uchwała Nr XLIX/1309/2005 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 21 kwietnia 2005 roku w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2005 r. Nr 113, poz. 3269 z późn. zm.).

6.3.2. Stypendium szkolne¹³

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Świadczenie może być udzielone w jednej lub w kilku formach jednocześnie¹⁴:

1. całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania, a także w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
2. zakupu podręczników, które nie są udostępniane nieodpłatnie przez szkołę, lektur, encyklopedii, innych książek pomocnych w realizacji procesu dydaktycznego,
3. zakupu komputerów stacjonarnych, laptopów lub tabletów,
4. zakupu biletów miesięcznych lub kwartalnych uprawniających do korzystania z komunikacji miejskiej.

Stypendium szkolne może być także udzielone w formie świadczenia pieniężnego, jeżeli udzielenie stypendium w ww. formach nie jest możliwe, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych nie jest celowe.

Dochód na osobę w rodzinie, uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne, nie może być wyższy niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, tj. 600,00 zł. Stypendium szkolne przyznawane jest na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż dziesięć miesięcy, a przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – na okres nie dłuższy niż dziewięć miesięcy. Wysokość świadczenia miesięcznego nie może być niższa niż 80% oraz nie może przekraczać 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, tj. 124,00 zł (99,20 zł – 248,00 zł).

6.3.3. Zasiłek szkolny¹⁵

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie

¹³ art. 90d ustawy o systemie oświaty

¹⁴ Uchwała Nr XLIX/1309/2005 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 21 kwietnia 2005 roku

¹⁵ art. 90e ustawy o systemie oświaty

wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego. O świadczenie można się ubiegać w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego. Wysokość przyznanego świadczenia nie może przekroczyć jednorazowo pięciokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. 124,00 zł (620,00 zł).

6.3.4. Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielona w 2023 roku.

Tabela nr 23. Charakterystyka wydanych decyzji.

Stypendium szkolne rok szkolny 2022/2023			Zasiłek szkolny 2023 rok			Stypendium szkolne rok szkolny 2023/2024		
Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających	Liczba decyzji uchylających	Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających	Liczba decyzji umarzających	Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających w 2022 roku	Liczba decyzji umarzających postępowanie
7	7	0	1	0	1	6	6	0

Tabela nr 24. Formy i kwoty udzielonej pomocy.

Forma pomocy	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń
Zasiłek szkolny	0,00 zł	0
Stypendium szkolne z przeznaczeniem na:		
całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania, a także w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą	1.982,00 zł	2
zakup podręczników, które nie są udostępniane nieodpłatnie przez szkołę, lektur, encyklopedii, innych książek pomocnych w realizacji procesu dydaktycznego	0,00 zł	0
zakup komputerów stacjonarnych, laptopów lub tabletów	5.414,98 zł	4
zakup biletów miesięcznych lub kwartalnych uprawniających do korzystania z komunikacji miejskiej	0,00 zł	0
świadczenie pieniężne, jeżeli udzielane stypendium w ww. formach nie jest możliwe lub w przypadku słuchaczy kolegów jest celowe	7.440,00 zł	6
Razem	14.836,98 zł	12

6.3.4.1. Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielona w 2023 roku obywatelom Ukrainy

Tabela nr 25. Charakterystyka wydanych decyzji.

Zasiłek szkolny 2023 rok			Stypendium szkolne rok szkolny 2022/2023			Stypendium szkolne rok szkolny 2023/2024		
Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających	Liczba decyzji umarzających	Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających w 2022 roku	Liczba decyzji umarzających postępowanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba decyzji przyznających w 2022 roku	Liczba decyzji umarzających postępowanie
0	0	0	3	3	0	2	2	0

Tabela nr 26. Formy i kwoty udzielonej pomocy.

Forma pomocy	Kwota świadczeń	Liczba świadczeń
Zasiłek szkolny	0,00 zł	0
Stypendium szkolne z przeznaczeniem na:		
całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania, a także w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą	3.472,00 zł	3
zakup podręczników, które nie są udostępniane nieodpłatnie przez szkołę, lektur, encyklopedii, innych książek pomocnych w realizacji procesu dydaktycznego	0,00 zł	0
zakup komputerów stacjonarnych, laptopów lub tabletów	2.214,99 zł	2
zakup biletów miesięcznych lub kwartalnych uprawniających do korzystania z komunikacji miejskiej	0,00 zł	0
świadczenie pieniężne, jeżeli udzielane stypendium w ww. formach nie jest możliwe lub w przypadku słuchaczy kolegów jest celowe	0,00 zł	0
Razem	5.686,00	5

6.4. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej¹⁶

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych mają, poza osobami podlegającymi powszechnemu ubezpieczeniu oraz wyłączonymi z przepisów z innych powodów, osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie lub uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, spełniające kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Prawo to realizowane jest na wniosek świadczeniobiorcy (pacjenta) lub, w przypadku zdarzenia nagłego, świadczeniodawcy (szpital) poprzez wydanie przez Ośrodek decyzji administracyjnej ustalającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni od daty złożenia wniosku lub wystąpienia nagłego zdarzenia. Decyzja wydawana jest na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Tabela nr 27. Charakterystyka wydanych decyzji.

	Liczba wniosków	Liczba decyzji przyznających	Liczba decyzji odmownych	Liczba decyzji umarzających
świadczeniobiorcy	14	11	1	2
świadczeniodawcy	10	7	3	0

¹⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 2561 ze zm.)

6.5. Pomoc obywatelom Ukrainy¹⁷

W dniu 24 lutego 2022 roku na terenie Ukrainy rozpoczęły się działania wojenne, które skutkowały ucieczką około 18 milionów Ukraińców na teren Polski. Część z nich traktowała Polskę jako kraj tranzytowy, część po niedługim czasie powróciła do domów, ale nadal kilka milionów przebywa w naszym kraju. Na mocy Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, Ukraińcy przebywający w Polsce legalnie, a przybyli po wybuchu działań wojennych mogą korzystać ze wszystkich świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw. Dane dotyczące liczby osób korzystających, rodzajów i liczb przyznanych świadczeń na podstawie przywołanej ustawy przedstawione zostały we wcześniejszych rozdziałach sprawozdania.

¹⁷ Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 583 ze zm.)

7. PROJEKTY I PROGRAMY

7.1. Programy

7.1.1. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), Podprogram 2021 Plus, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z 11 marca 2014 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Głównym celem programu jest udzielanie wsparcia osobom i rodzinom najbardziej potrzebującym poprzez udzielanie im nieodpłatnej i pełnowartościowej pomocy żywnościowej oraz umożliwienie korzystania z bezpłatnych działań towarzyszących, np. warsztatów kulinarnych, edukacji ekonomicznej, warsztatów dotyczących przeciwdziałania marnotrawieniu żywności, doradztwa dietetycznego. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 235 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy. W 2023 roku kwota ta wynosiła 1.820,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.410,00 zł dla osoby w rodzinie.

W 2023 roku Ośrodek wydał 87 skierowań po bezpłatne artykuły żywnościowe, głównie do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej i Caritas.

7.1.2. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

Program został przyjęty Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M. P. z 2018 roku, poz. 1007 z późn. zm.). Program zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Pomoc może być udzielona w jednej z trzech form: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W 2023 roku pomoc była przyznawana osobom samotnym i osobom w rodzinach, których dochód nie przekraczał 200 % kryterium dochodowego w pomocy społecznej, tj. dla osoby samotnie gospodarującej 1.552,00 zł, a dla osoby w rodzinie 1.200,00 zł.

Wydatki Ośrodka na realizację programu w 2023 roku wyniosły łącznie 303.916,00 zł. Pomocą w formie gorących posiłków dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, dla osób dorosłych, zasiłków celowych na zakup żywności lub pomocy rzeczowej w postaci paczek żywnościowych objęto 177 rodzin (307 osób).

7.1.3. Warszawski program osłonowy

Wytyczne do programu zostały określone w Zarządzeniu Nr 24/2022 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z 10 stycznia 2022 roku w sprawie wytycznych dotyczących sposobu postępowania o przyznanie zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego wobec osób samotnie gospodarujących.

Świadczenie pomocy społecznej w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego przysługuje osobom samotnie gospodarującym (tj. osobom prowadzącym jednoosobowe gospodarstwo domowe zgodnie z art. 6 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej), jeżeli spełniają kryterium dochodowe podwyższone do kwoty 250% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej (tj. 1.940,00 zł)¹⁸.

Wysokość zasiłku celowego nie może być niższa niż 50% miesięcznych kosztów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a świadczenie jest przyznawane od miesiąca, w którym złożono wniosek i może uwzględniać bieżące koszty utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego ponoszone za okres co najmniej dwóch miesięcy. Aby otrzymać kolejne świadczenie należy złożyć kolejny wniosek.

W ramach warszawskiego programu osłonowego zasiłek celowy (71 świadczeń) przyznano 29 osobom samotnie gospodarującym na łączną kwotę 8.619,50 zł.

7.1.4. Program Rozwoju Wolontariatu

Program Rozwoju Wolontariatu „Ochotnicy warszawscy”¹⁹ jest realizowany od 2016 roku przez Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy. Jego celem jest rozwój i promocja wolontariatu w Warszawie. Działania w ramach projektu są dedykowane warszawskim organizatorom wolontariatu, aktywnie działającym wolontariuszom oraz wszystkim osobom, które myślą o rozpoczęciu wolontariatu.

W ramach projektu organizowane są m.in. programy rozwoju wolontariatu dedykowane instytucjom miejskim. Program rozwoju wolontariatu w ośrodkach pomocy społecznej m.st. Warszawy to kompleksowe działanie, które powstało na podstawie przeprowadzonej w 2020 roku przez Urząd m.st. Warszawy analizy dotyczącej stanu wolontariatu w warszawskich OPS. W 2023 roku Ośrodek wziął udział w kontynuacji programu. Celem tej edycji było, podobnie jak w latach ubiegłych, wsparcie instytucji w działaniach związanych z organizacją wolontariatu oraz integracja środowisk koordynatorów wolontariatu w ośrodkach pomocy społecznej. Wyznaczeni pracownicy wzięli udział w spotkaniach edukacyjno-informacyjnych oraz edukacyjno-sieciujących dotyczących organizacji wolontariatu w instytucji publicznej.

¹⁸ Uchwała Nr LVII/1810/2021 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 9 grudnia 2021 roku w sprawie podwyższenia kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej uprawniającego do zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2021 roku, poz. 12116)

¹⁹ <https://ochotnicy.waw.pl/o-projekcie>

W 2023 roku w ramach programu Ośrodek otrzymał wsparcie finansowe na działania związane z rozwojem wolontariatu w instytucji w wysokości 3.000,00 zł. Środki zostały przeznaczone na zakup:

- składanych stołów i ławek – zestaw wykorzystywany w ramach spotkań z wolontariuszami oraz podczas imprez okolicznościowych, w których uczestniczą wolontariusze,
- zestawu komponentów umożliwiających wykonywanie spersonalizowanych przypinek – urządzenie wykorzystywane do personalizacji produktów (poprzez umieszczanie logotypów) oraz podczas imprez okolicznościowych,
- kartek upominkowych – forma podziękowania dla wolontariuszy,
- mobilnego głośnika Bluetooth z etui – wykorzystywany podczas spotkań z wolontariuszami oraz jako usprawnienie ich pracy podczas pikników i imprez okolicznościowych.

W 2023 roku w ramach programu Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy „Ochotnicy warszawscy” dotyczącego działania pn. "Warszawskie partnerstwa dla wolontariatu" Ośrodek został partnerem projektu „Wolontariusze mają głos” pod koordynacją Biblioteki Publicznej im. Jana Pawła II w Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy ul. Gawędziarzy 8. Celem projektu „Wolontariusze mają głos” była promocja i rozwój nowych gałęzi wolontariatu w dzielnicy: wolontariatu rodzinnego i senioralnego. W akcji stawiano przede wszystkim na wolontariat międzypokoleniowy i rodzinny łączący różne instytucje. Główne działania polegało na tym, że wolontariusze pod kierunkiem pracownika biblioteki nagrywali wywiady – ze sobą nawzajem, z mieszkańcami dzielnicy oraz z osobami reprezentującymi lokalne instytucje kultury. Rozmówcami wolontariuszy byli zarówno Rembertowianie mieszkający w dzielnicy od urodzenia (często już jako drugie, trzecie lub nawet czwarte pokolenie), jak i osoby, które niedawno przeprowadziły się do Rembertowa. Tematem wywiadów był dzielnica Rembertów: lokalna historia, osobiste wspomnienia, wrażenia na temat współczesności dzielnicy oraz wizje jej przyszłości. Ważnym tematem w rozmowach był wolontariat - czy odgrywa on istotną rolę w działaniach wszelkiego rodzaju instytucji oraz czy jest widoczny i przydatny. Podstawowe działania w ramach projektu wpisały się w archiwizację historii mówionej (oral history), dlatego uczestnicy projektu wzięli udział w warsztatach przeprowadzonych przez Panią dr Jarosławę Pałkę z „Dому Spotkań z Historią”. Odbyły się także warsztaty dziennikarskie " Jak rozmawiać a nie przepytawać", które poprowadziła Pani Justyna Dźbik-Kluge. Część projektu zakładała wyjście ze sprzętem audio w otwarty teren co pozwoliło również na nagrania głosów Rembertowa: ruch uliczny, przyroda, specyficzne odgłosy konkretnych miejsc z okolicy. Podsumowaniem projektu było spotkanie, na które zaproszono wszystkich uczestników, instytucje partnerskie oraz wolontariuszy.

7.1.5. Nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne

W Ośrodku wykonywane są kary ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 1 czerwca 2010 roku w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. z 2010 r. Nr 98 poz. 634). Ośrodek przeprowadza szkolenie z zakresu BHP, ustala harmonogram pracy skazanych, zgodnie z wyrokiem Sądu, jak również określa czas, miejsce i rodzaj pracy.

W 2023 roku z II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie, ul. Terespolska 15a, do Ośrodka zostało skierowanych pięć osób w ramach kary ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Skazani wykonywali głównie prace porządkowo – gospodarcze, wypracowali 613 godzin i 30 minut na cele społeczne.

7.2. Projekty

7.2.1. „Dobry Rodzic – Dobry Start”

Program „Dobry Rodzic – Dobry Start” jest pierwszym w Polsce programem profilaktyki krzywdzenia małych dzieci, którego inicjatorem i głównym realizatorem jest Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”. Początkowo obejmował ofertą wsparcia rodziny spodziewające się dziecka oraz rodziny z dzieckiem do lat 3. Aktualnie oferta programowa skierowana jest do rodziców z dziećmi z grupy do 6 roku życia, a w szczególności do rodzin przeżywających trudności wychowawcze lub rodzin, w których wystąpił problem krzywdzenia dziecka. Program „Dobry Rodzic – Dobry Start” powstał z silnej wiary w to, że przemoc można powstrzymać, zanim się narodzi – edukując, wspierając i pokazując rodzicom, jak opiekować się dziećmi, jak je wychowywać bez użycia przemocy. Rolą współpracujących ze sobą instytucji jest przede wszystkim podejmowanie działań edukacyjnych wśród rodziców małych dzieci oraz osób spodziewających się dziecka, a także wspieranie ich w roli rodziców.

W ramach programu „Dobry Rodzic – Dobry Start” w Ośrodku, prowadzone są od kilku lat zajęcia dla rodzin z dziećmi w wieku do 3 lat. „Maluszkowo”. Są to zajęcia skierowane nie tylko do klientów Ośrodka, ale również do innych mieszkańców Dzielnicy. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem, a udział w nich jest dobrowolny. W 2023 roku odbyło się 18 spotkań, w zajęciach wzięło udział 13 rodziców oraz 13 dzieci.

Tabela nr 28. Charakterystyka uczestników zajęć

Rodzice		Dzieci	
Kobiety	Mężczyźni	Dziewczynki	Chłopcy
13	0	7	6

Spotkania w „Maluszkowie” to przede wszystkim czas wspólnych zabaw rodzica z dzieckiem, dzięki któremu wzmocnieniu ulega istotna dla rozwoju malucha więź z dorosłym. Poprzez zajęcia w „Maluszkowie” rodzice uczą się, jak przyjemnie i pożytecznie można spędzać czas ze swoim dzieckiem oraz dowiadują się, jak odczytywać potrzeby dziecka i odpowiadać na nie. Dzięki udziałowi w zajęciach w 2023 roku rodzice mieli możliwość poznania ciekawych sposobów spędzania czasu z dzieckiem, nauczyli się wykorzystywać do zabawy przedmioty codziennego użytku. Zbudowanie dobrej relacji z dzieckiem odbywało się głównie poprzez zabawę. To dzięki niej dziecko zdobywało nowe doświadczenia, uczyło się rozwiązywać problemy, testować rozmaite pomysły i rozwijać wyobraźnię. Zabawa z rodzicem poszerzała słownictwo dziecka, dzięki czemu uczyło się ono komunikować swoje myśli, uczucia i potrzeby. Poprzez zabawę dzieci uczyły się współpracy, dzielenia się z innymi, przestrzegania zasad. Wspólny czas z maluchem

był także okazją do poznawania kształtów, kolorów, ćwiczenia koordynacji i sprawności manualnej. Poza tym zabawa to przede wszystkim możliwość zbudowania bliskiej relacji dziecka z rodzicem. Poprzez wspólnie spędzony czas, dotyk, okazanie zainteresowania kształtuje się u dziecka wzór pozytywnej relacji z opiekunem. Wytworzona wówczas więź wpływa na zachowanie dziecka w późniejszym dorosłym życiu, bo dzięki niej dostaje ono informacje o tym, jak nawiązywać relacje z innymi ludźmi czy jak dbać o swoje potrzeby. Dobra, bliska relacja z rodzicem wpływa na budowanie poczucia własnej wartości dziecka i pozytywnego obrazu siebie.

7.2.2. Projekt lokalny „Pogotowie Świętego Mikołaja - edycja 12”

W grudniu 2023 roku odbył się dwunasty finał akcji „Pogotowie Świętego Mikołaja”. Organizatorem akcji było Stowarzyszenie Rembertów Bezpośrednio, które jak co roku zaprosiło Ośrodek do współpracy przy realizacji projektu.

W ramach tej edycji pomoc w formie prezentów otrzymali wybrani przez Ośrodek seniorzy oraz najbardziej potrzebujące dzieci. Zadaniem Ośrodka jako partnera akcji było przekazanie listy marzeń dzieci i seniorów. Zainteresowane osoby indywidualne oraz firmy z Dzielnicy Rembertów mogły zadeklarować zakup wybranych prezentów lub wesprzeć akcją dokonując wpłaty na konto Stowarzyszenia. Udało się spełnić 92 marzenia: 36 seniorów oraz 56 dzieci, a każdy z przekazanych prezentów był dedykowany konkretnej osobie. Wszystkie rzeczy były nowo zakupione. W Ośrodku prezenty były gromadzone, dopakowywane i wydawane wytypowanym rodzinom oraz seniorom, którzy zdecydowali się odebrać prezent samodzielnie bądź za pośrednictwem opiekuna.

Część prezentów dla seniorów była wręczana osobiście przez przedstawicieli Stowarzyszenia Rembertów Bezpośrednio.

7.2.3. Projekt dzielnicowy – Rembertowskie Spotkanie Świąteczne

2 grudnia 2023 roku na parkingu Urzędu Dzielnicy Rembertów m. st. Warszawy odbyło się Rembertowskie Spotkanie Świąteczne organizowane przez Urząd Dzielnicy Rembertów. Ośrodek był jednym z partnerów zaangażowanych w organizację tego wydarzenia. Projekt miał charakter międzypokoleniowy, a spotkanie było otwarte dla wszystkich mieszkańców dzielnicy.

Podczas spotkania mieszkańcy dzielnicy wspólnie dekorowali bombki pierniki i kartki świąteczne, tworzyli ozdoby choinkowe, słuchali świątecznych melodii i pastorałek. Głównymi atrakcjami wydarzenia były:

- spektakl teatralny „Bałwanek Tiko i Królowa Francja” w wykonaniu Teatru Katarynka;
- animacje, koncert świąteczny, żywe maskotki: Olaf i Pingwin;
- tworzenie najdłuższego rembertowskiego łańcucha na choinkę;
- występy dzieci ze szkół podstawowych,
- występ chóru Rembertowskiej Akademii Seniora;
- wizyta Świętego Mikołaja.

Punktem kulminacyjnym było zapalenie lampek na choince przez Zastępcę Burmistrza Dzielnicy – Pana Aleksandra Lesińskiego oraz wspólne kolędowanie. Na wszystkich czekały także świąteczne przysmaki.

7.2.4. Projekt dzielnicowy – Święto Rembertowa 2023

17 września 2023 roku na terenie rekreacyjnym przy ulicy Strażackiej Urząd Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy we współpracy z innymi instytucjami zorganizował wydarzenie pn. „Święto Rembertowa 2023”. Ośrodek również wspólnie świętował prezentując swoją ofertę mieszkańcom dzielnicy. Najbardziej zagorzałymi odbiorcami jak co roku byli najmłodszy Rembertowianie ale nie zabrakło również zainteresowania wystawionymi pracami słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora jak i podstawowymi działaniami OPS.

7.2.5. Spotkania i paczki świąteczne dla seniorów i samotnych mieszkańców dzielnicy

Szczególnie trudne dla starszych, samotnych mieszkańców dzielnicy było spędzanie dni świątecznych. Ośrodek przygotował paczki żywnościowe dla 128 osób oraz otrzymał i przekazał 20 paczek świątecznych z Urzędu m.st. Warszawy, łącznie 148 paczek. Do każdej paczki została dołączona kartka z życzeniami, przygotowana przez dzieci z rembertowskich przedszkoli i szkół.

Ośrodek zorganizował i sfinansował/dofinansował również spotkania świąteczne dla słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora i kombatantów ze Światowego Związku Żołnierzy AK Koło nr 3 „Dęby”. Zorganizowane 11 grudnia 2023 roku spotkanie wigilijne dla słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora oraz 9 grudnia 2023 roku dla kombatantów ze Światowego Związku Żołnierzy AK Koło nr 3 „Dęby” okazało się niesamowitą okazją do stworzenia świątecznej atmosfery i ciepła w okresie Bożego Narodzenia. Podczas tych wydarzeń OPS zadbał o klasyczne potrawy wigilijne, które przypomniały uczestnikom o domowych i rodzinnych tradycjach. Bardzo ważnym elementem były również przedstawienia artystyczne, takie jak wspólne kolędowanie i inne występy, dzięki którym można było poczuć magię świąt.

7.2.6 Spotkania opiekunów oraz rodziców dzieci i dorosłych osób z niepełnosprawnościami

Od września 2022 roku, z inicjatywy opiekunów i rodzin dorosłych osób z niepełnosprawnościami, odbywają się comiesięczne spotkania. 25 września 2023 roku zapadła decyzja o rozszerzeniu grupy docelowej o rodziców dzieci z niepełnosprawnościami. W 2023 roku odbyło się 9 spotkań, w których średnio uczestniczyły 4 osoby. Spotkania mają charakter wspierający i są otwarte dla wszystkich chętnych. Nie obowiązują zapisy. W trakcie roku poruszane były tematy związane z potrzebą wznowienia ćwiczeń dla osób na wózkach, trudnościami w pokonywaniu przestrzeni publicznej w dzielnicy, koniecznością zwiększenia dostępności architektonicznej budynku w zasobie m.st. Warszawy oraz oferty pomocowej zarówno OPS jak i miejskiej. W spotkaniach brali udział pracownicy Ośrodka i – 30 października 2023 roku – Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Rembertów, którzy przybliżyli zasady przyznawania nowych świadczeń, w tym dla osób z niepełnosprawnością.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy
opiekunów i rodziców dzieci i dorosłych osób z niepełnosprawnościami
na **cykliczne spotkania**, podczas których będziemy rozmawiać o:

- potrzebach osób z niepełnosprawnościami,
- wymieniać informacje na temat ofert pomocy oraz
- dzielić się doświadczeniami

Grupa ma charakter **wspierający**.

Spotkania odbywają się będą
w ostatni **poniedziałek** miesiąca
w godzinach **17.00 - 19.00**
w OPS przy ulicy Plutonowych 10

więcej informacji
pod numerem telefonu
22 277 34 22

7.2.7. Zajęcia plastyczne dla osób z niepełnosprawnościami

W 2023 roku poprowadzono po raz pierwszy zajęcia plastyczne dla osób z niepełnosprawnościami. Warsztaty mają na celu poprawę sprawności fizycznej i psychicznej, umożliwienie przeniesienia podejmowanych na zajęciach aktywności na życie codzienne. Dodatkowo jest to czas, w którym opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z udziału w grupie wsparcia prowadzonej przez psychologa Ośrodka. Zajęcia odbywają się dwa razy w miesiącu i prowadzone są przez instruktora terapii zajęciowej. Przeprowadzono 8 spotkań, w których wzięły udział 4 osoby z niepełnosprawnością.

ZAPRASZAMY

na zajęcia plastyczne dla osób z
niepełnosprawnościami

pierwszy i trzeci wtorek miesiąca
w godz. 12:15 - 14:00

ZAPISY
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Plutonowych 10
tel. 22-277-34-30

7.2.8. Klub Wolontariusza

Klub Wolontariusza jest miejscem pośrednictwa pracy wolontariackiej. Jego podstawowym celem jest promowanie idei wolontariatu, zwiększanie aktywności prospołecznej członków społeczności lokalnej oraz poszerzanie oferty pomocowej na rzecz mieszkańców dzielnicy.

Zadaniem Klubu Wolontariusza jest tworzenie bazy danych osób chętnych do udzielania pomocy osobom potrzebującym, odpowiadanie na zapotrzebowanie środowiska lokalnego, nadzór nad realizacją zadań powierzonych wolontariuszom, wspieranie wolontariuszy w ich działaniach, organizacja szkoleń.

W 2023 roku, w związku z utrzymującym się do 1 lipca stanem zagrożenia epidemicznego, działalność Klubu Wolontariusza była ograniczona i polegała głównie na pomocy wolontariuszy przy organizacji wydarzeń akcyjnych (pikniki, uroczystości świąteczne) oraz udzielaniu korepetycji i wsparciu seniorów.

7.2.8.1. Rekrutacja i charakterystyka wolontariuszy

W 2023 roku podejmowano działania promocyjne wolontariatu, w tym działania skierowane na pozyskiwanie nowych wolontariuszy. Działania te obejmowały:

- ✓ rozpowszechnianie informacji o wolontariacie przez pracowników Ośrodka, w tym poprzez ulotki w trakcie imprez okolicznościowych,
- ✓ rozwijanie sieci kontaktów poprzez wykorzystanie najbliższego środowiska rodzinnego oraz środowiska osób znanych wolontariuszy,
- ✓ utrzymywanie kontaktów z pedagogami szkolnymi na terenie Dzielnicy Rembertów.

Wolontariusze podejmujący w 2023 roku współpracę z Klubem Wolontariusza byli mieszkańcami Rembertowa.

Było to 4 wolontariuszy indywidualnych i grupa uczniów ze Szkoły Podstawowej STO z al. Sztandarów 2.

Wolontariusze reprezentowali grupy:

- uczniowie i studenci,
- osoby w wieku produkcyjnym,
- osoby w wieku poprodukcyjnym.

7.2.8.2. Działalność Klubu Wolontariusza

W 2023 roku wolontariusze angażowali się w pomoc seniorom (klientom Ośrodka), pomoc w korepetycjach oraz organizacji wydarzeń związanych z działalnością Ośrodka. Wolontariusze mogli uczestniczyć w wolontariacie towarzyszącym, w działaniach porządkowych, animacjach oraz kolportażu ulotek podczas wydarzeń organizowanych na terenie dzielnicy, a także w partnerskich akcjach wolontariackich na terenie dzielnicy.

Z oferty Klubu Wolontariusza w ramach indywidualnej pomocy wolontarystycznej w 2023 roku skorzystały 4 osoby - podopieczni Ośrodka. Wolontariusze świadczyli pomoc indywidualną w postaci: rozmów wspierających dla seniorów (37 razy), korepetycji z języka angielskiego (18 razy), dostarczenia seniorowi opału (15 razy), pomocy

w realizacji spraw urzędowych na rzecz seniora (12 razy), pomocy w formie nauki języka polskiego dla obcojęzycznej rodziny (5 razy), pomocy w organizacji wydarzeń związanych z działalnością Ośrodka tj. w działaniach porządkowych, animacjach oraz kolportażu ulotek podczas wydarzeń organizowanych na terenie dzielnicy (1 raz).

Pracę w ramach wolontariatu grupowego na rzecz podopiecznych Ośrodka wykonywali wolontariusze ze Szkoły Podstawowej STO z al. Sztefarskich 2. Wolontariusze świadczyli pomoc grupową na rzecz seniorów – klientów Ośrodka, w postaci przygotowywanych własnoręcznie kartek świątecznych, dołączanych do paczek wydawanych w Ośrodku.

2 wolontariuszy Klubu Wolontariusza wraz z koordynatorem wolontariat miało przyjemność uczestniczyć w Warszawskiej Gali z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza pod patronatem Prezydenta m.st. Warszawy Pana Rafała Trzaskowskiego, która odbyła się 4 grudnia 2023 roku w Ursynowskim Centrum Kultury „Alternatywy” ul. Indiry Gandhi 9. Gala była dedykowana wolontariuszom oraz wolontariuszkom działającym w stołecznych instytucjach oraz organizacjach pozarządowych.

5 grudnia w Domu Kultury „Rembertów” odbyła się, współorganizowana przez Ośrodek, druga edycja Rembertowskiej Gali Wolontariatu, podczas której mogliśmy podziękować wolontariuszom za ich zaangażowanie na rzecz potrzebujących mieszkańców dzielnicy. Uroczystość połączona była z warsztatami dotyczącymi korzyści płynących z wolontariatu, a uprzyjemniły ją występy zespołu muzycznego oraz poczęstunek.

7.2.9. Jadłodzielnia

Od grudnia 2020 roku przy Ośrodku działa jadłodzielnia, uruchomiona dzięki środkom finansowym pozyskanym z Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy. Idea foodsharing (z języka angielskiego „dzielenie się jedzeniem”) narodziła się w Niemczech w 2012 roku. Chodzi o dzielenie się żywnością, która np. została po świętach, uroczystościach, a także taką, której kończy się termin ważności, a wiadomo, że nie zostanie zjedzona. Dzięki temu zapobiegamy marnowaniu się jedzenia, a także wspieramy osoby uboższe. Pierwsza jadłodzielnia oparta na idei foodsharing powstała w Polsce w 2016 roku. Z jadłodzielni może skorzystać każdy, nieodpłatnie i bez żadnej weryfikacji.

W zadanej szafie z łatwym dostępem z chodnika przy ul. Konwisarskiej każdy może zostawić żywność, aby inni mogli z niej skorzystać. Przygotowana jest do przyjmowania przede wszystkim produktów suchych (np. makaron, ryż, cukier), które mogą być przechowywane w temperaturze otoczenia. Jednym z regularnych darczyńców jadłodzielni jest sklep „Świat Owoców i Warzyw” mieszczący się przy ul. Paderewskiego 3.

Z obserwacji pracowników Ośrodka wynika, że jadłodzielnia cieszy się dużym powodzeniem, wśród osób korzystających z pozostawionej żywności.

7.2.10. Magazyn odzieżowy

Magazyn odzieżowy znajduje się w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej dzielnicy Rembertów i jest ściśle związany z działalnością statutową Ośrodka. Idea magazynu i przekazywania do dalszego użytku różnego typu artykułów dnia codziennego służy kształtowaniu aktywnych postaw społecznych oraz wpisuje się w ogólnoswiatowy trend odchodzenia od konsumpcjonizmu oraz podejście „zero waste”.

Projekt skierowany jest do osób wymagających wsparcia społecznego w formie niezbędnego wyposażenia czy uzupełnienia braków odzieży. Korzystają z niego przede wszystkim osoby i rodziny zmagające się z trudną sytuacją finansową i pozostające w kręgu zainteresowania Ośrodka.

Magazyn posiada bardzo zróżnicowany asortyment, w skład którego wchodzi:

- odzież i obuwie damskie, męskie i dziecięce,
- zabawki, książki, puzzle,
- wyposażenie dla niemowląt i dzieci - łóżeczka dziecięce, wózek głęboki, gondola, foteliki samochodowe, nosidełka,
- artykuły rehabilitacyjne - wózek inwalidzki, materac przeciwodleżynowy, pas ortopedyczny, kule, pampersy dla dorosłych,
- ręczniki,
- pościelenie, poduszki,

- firanki i zastłonki,
- obrusy i art. dekoracyjne

Odbiorcami artykułów znajdujących się w magazynie w 2023 roku byli mieszkańcy Rembertowa, których sytuacja nie pozwalała na samodzielne zaspokojenie swoich potrzeb, m.in. osoby bezdomne czy też dotknięte zdarzeniem losowym.

Systematyczne zaopatrywanie magazynu przez ludzi dobrej woli zapewniło zaspokojenie bieżących potrzeb naszych mieszkańców.

7.2.11. Rezyliencja – warsztaty budowania odporności psychicznej

W listopadzie 2023 roku odbył się cykl czterech półtoragodzinnych warsztatów w ramach projektu dotyczącego rezyliencji czyli odporności psychicznej oraz sposobów dbałości o wewnętrzny dobrostan. W zajęciach wzięło udział 12 uczestniczek w wieku od 30 do 70 lat. W ich trakcie nabyły m.in. umiejętności ćwiczeń oddechowych i technik relaksacyjnych pozwalających na osiągnięcie wewnętrznego spokoju, także w stresujących chwilach dnia codziennego.

8. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

8.1. Klub Seniora

Klub Seniora powstał w ramach Centrum Złotego Wieku. Inauguracja działalności Klubu Seniora odbyła się 27 sierpnia 2021 roku. Wcześniej Ośrodek prowadził wsparcie dla seniorów w formie Domu Dziennego Pobytu jednak była to formuła ograniczająca możliwość udziału w zajęciach wyłącznie do grupy klientów OPS. W związku z powyższym w ubiegłych latach wielokrotnie pojawiały się zapytania dotyczące możliwości udziału w zajęciach DDP osób, które nie były zainteresowane pomocą w formie usług opiekuńczych świadczonych przez Ośrodek na podstawie decyzji administracyjnej. Brak decyzji uniemożliwiał zaś formalne zaliczenie takiej osoby w poczet pensjonariuszy DDP. Podobne ograniczenia zidentyfikowano dla potencjalnej grupy pensjonariuszy – słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora, którzy chętnie uczestniczyliby również w zajęciach w Domu Dziennego Pobytu. Bariere stanowiła jednak konieczność wydania stosownej decyzji administracyjnej. W związku z faktem, że kwestie proceduralne stanowiły znaczące ograniczenie w pozyskiwaniu nowych pensjonariuszy, Ośrodek – w uzgodnieniu z Zarządem Dzielnicy Rembertów – podjął działania mające na celu zmianę usługowej formuły DDP na otwarty Klub Seniora.

Klub Seniora jest ośrodkiem wsparcia dla osób starszych, chcących rozwijać swoje zainteresowania i pasje lub zdobywać nowe umiejętności, pragnących zdobyć lub poszerzyć grono znajomych i bliskich osób o ludzi o podobnych zainteresowaniach, wrażliwości. Z oferty Klubu Seniora mogą korzystać wszyscy mieszkańcy Dzielnicy Rembertów, bez względu na posiadany dochód i sytuację rodzinną. Aby stworzyć kompleksową ofertę dla seniorów, do Klubu Seniora włączono Rembertowską Akademię Seniora (RAS), która stanowi edukacyjną formę działalności.

8.1.1. Zadania Klubu Seniora

Głównym zadaniem Klubu Seniora jest tworzenie miejsca, gdzie mieszkańcy Rembertowa mogą spotykać się, przebywać ze sobą, poznawać się podczas organizowanych zajęć oraz warsztatów, rozwijać swoje zainteresowania i pasje, dzielić się swoimi umiejętnościami i wiedzą z innymi.

Działalność Klubu Seniora była realizowana poprzez prowadzenie:

- zajęć plastycznych,
- zajęć z rękodzieła – prace w drewnie, haft, makrama, itp.,
- warsztatów kulinarnych,
- zajęć rekreacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych (np. warsztaty świąteczne „podaruj bombkę”, Rembertowskie Spotkanie Świąteczne),
- zajęć sportowych,
- organizowanie innych zajęć i usług w zależności od potrzeb podopiecznych i realnych możliwości placówki,
- współpraca z różnymi organizacjami i instytucjami w celu rozwijania nowych form działalności.

Tabela nr 29. Rodzaje zajęć i liczba uczestników.

Lp.	Częstotliwość prowadzenia zajęć	Rodzaj zajęć	Liczba zajęć przeprowadzonych	Liczba osób korzystających
1.	raz w tygodniu	zajęcia plastyczne	36	14
2.	raz w tygodniu	kółko rękodziela	35	14
3.	raz na dwa tygodnie	warsztaty kulinarne	10	13
4.	dwa razy w tygodniu	malarstwo (grupa zaawansowana)	90	12
5.	Raz w tygodniu	malarstwo (grupa podstawowa)	29	11
6.	raz w tygodniu	haft krzyżykowy	25	5
7.	raz w tygodniu	makrama	16	4
8.	raz w tygodniu	malowanie po numerach	15	5
9.	raz w tygodniu	pracuj z głową	4	5

W ramach działania Klubu Seniora, we współpracy z Urzędem Dzielnicy Rembertów prowadzone są także zajęcia:

- gimnastyka dla Seniorów,
- ćwiczenia usprawniające dla osób z niepełnosprawnościami,
- Punkt Cyfrowego Wsparcia Seniora,
- Nordic Walking,
- Rembertowski Dyskusyjny Klub Filmowy,
- tenis stołowy,
- tai chi oraz joga.

Zajęcia dla uczestników Klubu Seniora prowadzone są w różnych punktach dzielnicy - na terenie Ośrodka, w szkołach i domach kultury.

8.1.2. Personel Klubu Seniora

W Klubie Seniora zatrudnione są 4 osoby (3,25 etatu):

- starszy instruktor ds. kulturalno – oświatowych – 1 etat,
- starszy instruktor terapii zajęciowej – ¼ etatu,
- instruktor ds. kulturalno – oświatowych – ½ etatu,
- pomoc kuchenna – 1 etat (w zadaniach również wydawanie posiłków dla klientów Ośrodka oraz utrzymanie w czystości pomieszczeń znajdujących się na parterze siedziby Ośrodka).

8.1.3. Osoby korzystające z oferty Klubu Seniora

Z oferty Klubu Seniora mogą korzystać osoby zamieszkujące dzielnicę Rembertów, bez względu na dochód oraz sytuację rodzinną. Z uwagi na fakt, że dużą część mieszkańców Rembertowa stanowią seniorzy, działania Klubu Seniora cieszą się niesłabnącą popularnością. Najliczniejszą grupą, która uczestniczy w zajęciach proponowanych przez Klub Seniora, są słuchacze Rembertowskiej Akademii Seniora.

8.2. Rembertowska Akademia Seniora

W marcu 2007 roku przedstawiciele ówczesnej Rady Osiedla Stary Rembertów, uczestnicząc w posiedzeniu Komisji Integracji Europejskiej Rady Dzielnic Rembertów, wnioskowali o podjęcie działań na rzecz seniorów. Przewodnicząca Komisji – Pani Małgorzata Szelağ – wraz z radnymi skupionymi w Komisji Integracji Europejskiej oraz lokalnymi liderami, podjęła wyzwanie zorganizowania czasu wolnego dla osób starszych. Powstał lokalny program aktywizacji seniorów o charakterze edukacyjno – kulturalnym pod nazwą Rembertowska Akademia Seniora (w skrócie RAS). Stanowiskiem Nr 12/17/2007 z 19 kwietnia 2007 roku Zarząd Dzielnic Rembertów m.st. Warszawy z Przewodniczącym – Panem Mieczysławem Golónka – Burmistrzem Dzielnic²⁰, pozytywnie zaopiniował założenia programu i poparł działania zmierzające do jego realizacji.

Rembertowska Akademia Seniora rozpoczęła działalność w kwietniu 2007 roku.

Do lutego 2009 roku działalność RAS koordynował Urząd Dzielnic Rembertów, zaś Ośrodek prowadził obsługę administracyjną i księgową. Od marca 2009 roku Ośrodek przejął całość zadań związanych z funkcjonowaniem Akademii. W 2011 roku przyjęty został dokument regulujący zasady funkcjonowania Rembertowskiej Akademii Seniora – Regulamin RAS. Zgodnie z regulaminem powołany został organ doradczy – Rada Rembertowskiej Akademii Seniora. 14 listopada 2011 roku odbyły się pierwsze wybory do Rady RAS.

8.2.1. Główne cele RAS

Cel I: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji seniorów, zostanie osiągnięty poprzez:

- udział seniorów w wykładach i seminariach;
- organizowanie wyjazdów studyjnych;
- organizację zespołów samokształceniowych.

Cel II: Poprawa jakości życia osób starszych poprzez włączanie ich do systemu kształcenia ustawicznego i utrzymanie w dobrej kondycji psychofizycznej, zostanie osiągnięty poprzez:

- poszerzanie wiedzy osób starszych z zakresu nauk humanistycznych i biologiczno – medycznych;

²⁰ Zarząd Dzielnic Rembertów m.st. Warszawy w kwietniu 2007 roku: Mieczysław Golónka, Maria Bogdan Hanak, Stanisław Choiński

- kształtowanie postaw prozdrowotnych z zakresu profilaktyki gerontologicznej.

Cel III: Integracja środowiska lokalnego w działaniach na rzecz osób starszych, zostanie osiągnięty poprzez:

- podejmowanie inicjatyw programowych;
- powołanie Samorządu Słuchaczy;
- współdziałanie w zespołach samokształceniowych;
- inicjowanie grup samopomocowych;
- współpracę z organizacjami kombatanckimi.

8.2.2. Rada RAS

Koordinator RAS cyklicznie spotyka się z zespołem doradczym, z którym omawia bieżące sprawy oraz – na podstawie rozmów i przeprowadzonych wśród słuchaczy ankiet – przygotowuje ramowy program zajęć na najbliższy semestr, uwzględniając możliwości organizacyjne i finansowe. W skład zespołu doradczego wchodzi słuchaczka Rembertowskiej Akademii Seniora. Ciało doradcze – Rada RAS – składa się z 5 osób.

W 2023 roku odbyły się trzy spotkania koordynatora z Radą RAS. Konsultowano na nich harmonogram zajęć fakultatywnych, tematykę wykładów, omawiano bieżące sprawy wynikające z rozmów ze słuchaczami, którzy chętnie proponują nowe aktywności. Planowano także obchody Warszawskich Dni Seniora oraz omawiano projekty składane w ramach budżetu obywatelskiego.

Na podstawie ogłoszenia Burmistrza Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy o wyborach kandydatów na przedstawicieli mieszkańców do Rady Seniorów Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, w dniach 14 – 24 września 2021 roku odbyło się głosowanie na członków Rady Seniorów (kadencja 2021-2024). W wyborach startowało 22 kandydatów (w tym 16 słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora). W wyniku wyborów 10 słuchaczy RAS weszło w skład Rady Seniorów Dzielnicy Rembertów m. st. Warszawy. Jeden z nich został przedstawicielem do Warszawskiej Rady Seniorów.

8.2.3. Odbiorcy Rembertowskiej Akademii Seniora

Słuchaczami Rembertowskiej Akademii Seniora są osoby w wieku emerytalnym, mieszkańcy Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy. Wolnymi słuchaczami mogą zostać pozostali mieszkańcy Dzielnicy Rembertów, jak również mieszkańcy innych dzielnic Warszawy. W 2023 roku do RAS było zapisanych 219 seniorów, czynnie w zajęciach uczestniczyło około 80 osób. W ciągu roku do RAS zapisało się 44 nowych Słuchaczy.

8.2.4. Zajęcia w Rembertowskiej Akademii Seniora

Rembertowska Akademia Seniora oferuje: wykłady, zajęcia fakultatywne, wyjścia / imprezy rekreacyjno – oświatowe, zabawy taneczne. W ramach inicjatyw własnych, na własny koszt, słuchaczki organizują wycieczki turystyczno – krajoznawcze, wyjścia do kina, teatru i na koncerty.

Wykłady odbywają się w każdy poniedziałek w sali wykładowej Urzędu Dzielnicy Rembertów lub sporadycznie w Bibliotece Publicznej im. Jana Pawła II w Rembertowie. Prowadzone są przez wykładowców akademickich, specjalistów – praktyków z określonej dziedziny, dziennikarzy, podróżników. Są to spotkania w formie prelekcji, koncertów, wydarzeń rozrywkowych. W roku 2023 roku odbyło się 29 wykładów edukacyjnych.

Tabela nr 30. Wykaz wykładów RAS w 2023 roku.

<u>Lp.</u>	<u>Data</u>	<u>Wykładowca</u>	<u>Temat wykładu</u>
1.	09.01.2023r.	Sławomir Drygalski	Wspomnienie o Annie Jantar
2.	16.01.2023r.	Hanna Krajewska	Pandemie świata
3.	23.01.2023 r.	Małgorzata Jaczyńska	Zagrożenia kredytowe
4.	30.01.2023 r.	Marek Łasisz	Wyspa Wielkanocna – podróż na koniec świata
5.	06.02.2023 r.	Hanna Krajewska	Bona i jej córki
6.	27.02.2023 r.	Ewa Andrzejewska	Irena Kwiatkowska – kobieta pracująca
7.	06.03.2022 r.	Anita Pogorzelska	Wietnam
8.	13.03.2023 r.	Iwona Wawer	Radioprotekcyjne właściwości ziół i owoców
9.	20.03.2023 r.	Roman Kalinowski	Daleko, bliżej, blisko- Rembertów okiem fotografa
10.	27.03.2023 r.	Centrum Medyczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	Wykład prewencyjny „ Stop cukrzyca ” Badanie poziomu glikemii i ciśnienia tętniczego.
11.	03.04.2023 r.	Policja – Przedstawiciele Wydziału Bezpieczeństwa UD	Wykład prewencyjny „ Jak się bronić i co wiedzieć o włamaniach i innych zagrożeniach – podstawowe zasady samoobrony ”
12.	17.04.2023 r.	Władysław Ryszard Szelańg. Prezes Towarzystwa historycznego im. Szembeków.	Prelekcja na temat twórczości i życia Władysława Sebyły, poety, krytyka literackiego, tłumacza, redaktora miesięcznika „ Kwadryga”, malarza.
13.	24.04.2023 r.	Małgorzata Jaczyńska	Hipoteka odwrócona
14.	08.05.2023 r.	Urszula Kowalczyk	W damskim siodle
15.	15.05.2023 r.	Marek Łasisz	Islandia – śladami wikingów w krainie lodu

16.	22.05.2023 r.	Karolina Głowacka	Warszawa na słodko czyli o dawnych warszawskich cukierniach
17.	29.05.2023 r.	Jolanta Szwalbe	Jak zwyciężać czas i mieć w sercu wiecznie maj
18.	05.06.2023 r.	Magdalena Bialic	Stanisław Wyspiański artysta wszechstronny
19.	25.09.2023 r.	Daniel Sukniewicz	Miasta i miasteczka Mazowsza – ich tajemnice i zagadkowe historie
20.	02.10.2023 r.	Marek Łasiz	Nowy Jork - 135 kilometrów na piechotę przez stolicę świata
21.	09.10.2023 r.	Prof. Iwona Wawer	Rola chleba, tradycje i współczesne badania naukowe
22.	16.10.2023 r.	Ewa Andrzejewska	Hanka Bielicka – kobieta w kapeluszach
23.	23.10.2023 r.	Policja	Świadomy senior , bezpieczny senior Debata społeczna o bezpieczeństwie w Rembertowie
24.	30.10.2023 r.	Beata Cieślińska – dietetyk	Dlaczego jesz to co jesz – uwarunkowania psychologiczne, społeczne i kulturowe wpływające na spożycie żywności
25.	06.11.2023 r.	Prof. Iwona Wawer	Suplementy diety dla seniora
26.	13.11.2023 r.	Urszula Kowalczyk	Wieniawa – I Ułan II Rzeczypospolitej
27.	20.11.2023 r.	Marek Łasiz	Kostaryka – w krainie ary i tukana
28.	27.11.2023 r.	Straż miejska	Pierwsza pomoc przedmedyczna
29.	04.12.2023 r.	Beata Cieślińska – dietetyk	Diety a zdrowe odżywianie – czym jest dieta, negatywne konsekwencje stosowania modnych diet

Jednym z ważniejszych wykładów była debata przeprowadzona w dniu 23.10.23 r., podczas której specjaliści rozmawiali z seniorami na temat ich bezpieczeństwa w różnych sferach życia.

Debatę społeczną prowadził Kierownik rembertowskiej delegatury Stołecznego Centrum Bezpieczeństwa wraz z przedstawicielami służb z Komisariatu Policji Warszawa Rembertów, VII Terenowego Oddziału Straży Miejskiej m.st. Warszawy, JRG 13 Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy oraz przedstawicielami Zarządu i Rady Dzielnicy. Prelegenci przedstawili statystyki zdarzeń, do których doszło na terenie dzielnic na przełomie ostatnich 3 lat. Następnie poruszono takie tematy jak:

- informacje o zdarzeniach oraz oszustwach metodą „na wnuczka/ policjanta/ funkcjonariusza CBŚ/ amerykańskiego żołnierza” i sposobach ich zapobiegania,
- ostrzegania się przed kradzieżami i włamaniami,
- praktyczne sposobach gaszenia pożarów w domu,
- zagrożenie, jakim jest zatrucie czadem,
- roli i znaczeniu czujek czadu, gazu i dymu,
- roli odblasków w zapewnieniu bezpieczeństwa na drodze,
- możliwości zgłaszania zagrożeń poprzez „Krajową Mapę Zagrożeń Bezpieczeństwa”.

Na koniec seniorzy mieli możliwość zadawania pytań, które dotyczyły istotnych i uciążliwych problemów społecznych tj.: nieprawidłowego parkowania pojazdów, palenia w piecach odpadami oraz powstania przeprawy tunelowej pod torami kolejowymi.

W drugim półroczu 2023 roku seniorzy RAS brali udział w szkoleniu **Urząd Przyjazny Seniorowi** realizowanym przez Urząd Dzielnicy Rembertów w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Rad Seniorów „Mazowsze dla Seniorów 2023”. Szkolenie miało na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu osób starszych, a także dbanie o jakość życia seniorów.

Podczas kilku zrealizowanych spotkań pracownicy urzędu i rembertowskich instytucji (w tym Ośrodka) mogli bardziej wczuć się w sytuację seniorów przychodzących do urzędu i inaczej spojrzeć na osoby starsze, poznać i zrozumieć ich problemy, jak również rozwinąć swoje kompetencje z zakresu obsługi osób starszych oraz zdobyć informacje dotyczące specyfiki pracy z seniorami. Seniorzy prezentowali swój punkt widzenia związany z załatwianiem spraw urzędowych, a także oczekiwania wobec pracowników instytucji, zwracali uwagę na problemy z którymi się borykają przy załatwianiu urzędowych spraw.

Program szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- starość w ujęciu demograficznym;
- biologiczne, psychologiczne i socjologiczne aspekty starzenia się;
- zjawisko ageizmu;
- przełamywanie stereotypów osób starszych;
- empatia w relacji z seniorem;
- komunikacja antydyskryminacyjna;
- zasady pozytywnej komunikacji z osobami starszymi;
- praca z symulatorem starości;
- zasady urzędu przyjaznego seniorom;
- rola pracowników urzędu w oswojaniu wizerunku urzędnika i instytucji.

Zajęcia fakultatywne odbywały się w siedzibie Ośrodka, ul. Plutonowych 10, w szkole językowej T&T, ul. Paderewskiego 3 lok. 11 oraz w Klubie RAS, al. gen. A. Chruściela „Montera” 28.

W okresie sprawozdawczym około 80 osób skorzystało z następujących zajęć fakultatywnych:

- język angielski – 32 spotkania x 4 grupy –29 osób (128 lekcji),

- taniec w kręgu – 32 spotkania –16 osób,
- malarstwo dla początkujących – 29 spotkań –11 osób,
- chór – 25 spotkań – 16 osób.

Uczestniczki zajęć koła malarskiego działającego przy RAS, zaprezentowały swoje prace w ramach wystawy „Natura” w Bibliotece Publicznej im. Jana Pawła II., „Wiosna jest kobietą” w Domu Kultury „Wygoda” oraz „Martwa natura” wystawa w Domu Kultury „Rembertów”. Malarki RAS tworzą od początku istnienia Akademii. Z pasją prezentują swoje dzieła szerokiej publiczności. Tworzą obrazy z duszą i wrażliwością artystyczną, odzwierciedlają piękno natury i przedstawiają artystyczną wizję. Wystawy cieszyły się dużą popularnością i były bardzo pozytywnie odbierana przez odwiedzających.

W 2023 r. kontynuowane były **czwartkowe spotkania** przy kawie w Klubie RAS w Urzędzie Dzielnicy Rembertów. Klub powstał z inicjatywy słuchaczy Rembertowskiej Akademii Seniora. W 2023 roku odbyło się 30 spotkań, w których uczestniczyło około 10 osób, które dzieliły się z innymi swoimi doświadczeniami, zainteresowaniami i wiedzą w bardzo różnym zakresie (kulinaria, książki, miejsca warte odwiedzenia, ...).

We wrześniu 2023 roku uczestniczki RAS wzięły udział w **Narodowym Czytaniu**, które odbywało się już po raz dwunasty. W rembertowskiej Bibliotece Publicznej odbyło się wspólne czytanie powieści Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”.

Wyjścia / imprezy rekreacyjno – oświatowe.

Tabela 31. Wykaz wyjść i imprez.

Lp.	Data wydarzenia	Rodzaj imprezy	Liczba uczestników
1.	24.01.2023	Teatr Palladium- Gala noworoczna	35
2.	16.02.2023	Teatr Buffo – Wieczór francuski	27
3.	09.03.2023	OCH Teatr – Osiem Kobiet	40
4.	16.04.2023	Teatr Buffo – Wieczór włoski	27
5.	18.05.2023	Teatr Buffo – Wieczór łatynoski	21
6.	17.06.2023	Wycieczka do Kawkowa – Lawendowe Pole	24
7.	25.05.2023	Teatr Kamienica „Upiór w kuchni”	20
8.	12.06.2023	Grill na zakończenie roku akademickiego na terenie OPS	60
9.	19.06.2023	Zakończenie roku akademickiego 2022/2023	120
10.	23.09.2023	5 Warszawska Olimpiada Seniorów Stołeczne Centrum Sportu	50
11.	27.09.2023	Święto Pieczonego Ziemniaka - ognisko Mokry Ług	60

12.	30.09.2023	Warszawskie Dni Seniora – Jarmark Kreatywności – Park Świętokrzyski	20
13.	06.10.2023	„Skrzypek na dachu” – Klub Dowództwa Garnizonu (Teatr Żydowski)	17
14.	17.10.2023	Teatr Buffo – wieczór bałkański	28
15.	11.12.2023	Wigilia dla słuchaczy RAS	120
16.	18.12.2023	Teatr Buffo – wieczór polski	29

8.2.5. Warszawskie Dni Seniora / Warszawska Olimpiada Seniorów

Warszawskie Dni Seniora (WDS) organizowane są co roku na przełomie września i października. W tym czasie odbywa się szereg zajęć i atrakcji dedykowanych seniorom.

V Warszawska Olimpiada Seniorów odbyła się 22 i 23 września na obiektach sportowych Bielany (pływani), Ośrodek Hutnik (strzelanie z łuku, ergometry wioślarskie, strzelanie z broni pneumatycznej, pchnięcie kulą, skok w dal, tenis ziemny), na Górcie Szczęśliwickiej odbywał się zjazd na nartach.

Jak co roku, słuchacze RAS oraz KS aktywnie włączyli się do rywalizacji sportowej. Dzielnicę Rembertów w różnych dyscyplinach sportowych reprezentowało ok. 50 seniorów. Zdobyli łącznie 5 medali, w tym 3 złote. Olimpiada to wydarzenie dla osób 60+ realizowane przy wsparciu m.st. Warszawy. Ma na celu promowanie sportu i rekreacji wśród seniorów, propagowanie zdrowego stylu życia oraz integrację społeczną. Podczas olimpiady uczestnicy mogli skorzystać z atrakcji towarzyszących, takich jak: miasteczko zdrowia oraz program rekreacyjny i artystyczny.

Międzypokoleniowy Jarmark i Korowód Kreatywności” – odbył się 30 września w Parku Świętokrzyskim.

O godz. 12.00 na dziedzińcu siedziby władz miasta na Placu Bankowym, Prezydent m.st. Warszawy Pan Rafał Trzaskowski, wręczył symboliczny klucz do bramy miasta przedstawicielom społeczności seniorskiej. Następnie wielobarwny korowód wyruszył z placu Bankowego w kierunku parku Świętokrzyskiego. Odbył się tam jarmark, na którym swoją ofertę zaprezentowało 48 warszawskich organizacji i instytucji działających na rzecz społeczności seniorów, a na scenie formacje seniorskie zaprezentowały występy artystyczne.

W namiotach prezentowane były prace przygotowane przez seniorów na warsztatach rękodzieła, plastycznych, malarskich. Seniorzy z RAS zaprezentowali swoje liczne talenty poprzez wystawione prace.

8.2.5.1. Warszawskie Dni Seniora w Rembertowie

W 2023 roku słuchacze RAS, wspólnie z innymi mieszkańcami dzielnicy, licznie skorzystali z przygotowanej dla nich oferty związanej z obchodami Warszawskich Dni Seniora. Organizatorem działań był Urząd Dzielnicy Rembertów, a Ośrodek aktywnie uczestniczył w ich realizacji.

8.2.6. RAS, a budżet obywatelski w m.st. Warszawa

Słuchacze Rembertowskiej Seniora złożyli w 2023 roku do budżetu obywatelskiego projekt nr 1733 pod nazwą „Dofinansowanie pracowni malarskiej Rembertowskiej Akademii Seniora” o wartości 4.500,00 zł. Projekt zakłada zakup materiałów plastycznych, malarskich potrzebnych do realizacji zajęć i warsztatów dla rembertowskich seniorów. Projekt uzyskał wsparcie umożliwiające jego realizację, która nastąpi w 2024 roku.

8.3. Neuroprzyjaciele

We wrześniu 2023 roku, po kilkumiesięcznych przygotowaniach w Centrum Alzheimerza zostało podpisane porozumienie w ramach programu wsparcia rodzin z osobami z zaburzeniami neuropoznawczymi „Nie wyręczaj mnie, zrób wszystko bym był samodzielny”. W ten sposób Ośrodek dołączył do grupy osób, instytucji i organizacji, które chcą w sposób aktywny wspierać osoby cierpiące na chorobę Alzheimerza lub inne choroby otępienne.

8.4. Kontrola i audyt.

W 2023 roku w Ośrodku przeprowadzone zostały następujące kontrole i audyty:

Tabela nr 32. Kontrole i audyty.

Lp.	Data	Organ kontrolujący	Zakres kontroli
1.	31 maja – 22 czerwca 2023	Urząd m. st. Warszawy Biuro Kontroli	Zapewnienie dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy
2.	3 – 9 października 2023	Urząd m. st. Warszawy Biuro Audytu Wewnętrznego	PCA637AW.2023.018.001 – wybrane zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa informacji w jednostkach m.st. Warszawy

3.	23 października 2023 – do nadal	Urząd m. st. Warszawy Biuro Księgowości i Kontrasygnaty Wydział Księgowości i Sprawozdawczości Budżetu	Badanie rocznego sprawozdania finansowego m.st. Warszawy, jednostkowych sprawozdań finansowych Urzędu m.st. Warszawy i urzędów dzielnic m.st. Warszawy oraz jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych miasta st. Warszawy za rok 2023
----	---------------------------------	--	--

Zgodnie z Zarządzeniem nr 1613/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 11 października 2011 roku w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w mieście stołecznym Warszawie w grudniu 2023 roku w Ośrodku została przeprowadzona samoocena w ramach kontroli zarządczej. W jej ramach samoocenie podlegało:

- środowisko wewnętrzne – przestrzeganie wartości etycznych, kompetencje zawodowe, struktura organizacyjna, delegowanie uprawnień;
- cele i zarządzanie ryzykiem – misja, określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji, identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko;
- mechanizmy kontroli – dokumentowanie systemu kontroli zarządczej, nadzór, ciągłość działalności, ochrona zasobów, szczegółowe mechanizmy kontroli operacji finansowych, mechanizmy kontroli systemów informatycznych;
- informacja i komunikacja – bieżąca informacja, komunikacja wewnętrzna, komunikacja zewnętrzna;
- monitorowanie i ocena – monitorowanie systemu kontroli zarządczej, samoocena, uzyskanie zapewnienia o kontroli zarządczej.

Ośrodek osiągnął ocenę pozytywną.

8.5. Dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Na podstawie ustawy²¹ o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Ośrodek jako jednostka organizacyjna m.st. Warszawy działająca na terenie Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, zobowiązany jest do sukcesywnego zwiększania dostępność na trzech poziomach: architektonicznym, informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym w ramach wypracowanego standardu dostępności. Na podstawie ww. ustawy oraz zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy²² Ośrodek wyznaczył w swoich strukturach funkcję koordynatora ds. dostępności oraz sporządził deklarację dostępności i plan działań na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, który zawiera między innymi dostosowania odpowiadające zapewnieniu minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami²³. Zakres minimalnych wymagań obejmuje:

- 1) w zakresie dostępności architektonicznej:
 - a) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
 - b) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,

²¹ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

²² Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy na 1179/2020 z 24 września 2020 roku (wraz z nowelizacją) w sprawie podziału zadań i odpowiedzialności w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

²³ Art. 6 ustawy z 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku, poz. 2240)

- c) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
 - d) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 roku poz. 1172 i 1495, z późniejszymi zmianami),
 - e) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;
- 2) w zakresie dostępności cyfrowej – wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (z późniejszymi zmianami);
- 3) w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
- a) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 roku poz. 1824, z późniejszymi zmianami), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
 - b) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
 - c) zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
 - d) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Obecnie Ośrodek częściowo spełnia wymogi dostępności wynikające z przywołanych przepisów. W 2023 roku podjęte zostały działania zmierzające do zwiększenia dostępności:

- wymiana drzwi wejściowych do budynku,
- zakup przenośnej pętli indukcyjnej,
- zakup sprzętu do ewakuacji osób z niepełnosprawnościami,
- doposażenie toalety w uchwyt przy umywalce oraz wieszaki na odzież i bagaże,
- dołączenie do internetowego portalu miejskiego.

Zaplanowano także prace w tym zakresie na kolejne lata, w tym doświetlenie wejścia do budynku, poprawę szerokości schodów zewnętrznych, zakup oznaczeń brajlowskich i NFC oraz planów tyflograficznych.

W 2023 roku nie odnotowano:

- a) wniosków (w rozumieniu art. 30 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Dz.U. 2019 poz. 1696, dalej „ustawa o zapewnianiu dostępności”),
- b) informacji o braku dostępności (w rozumieniu art. 29 ustawy o zapewnianiu dostępności),

- c) skarg na brak realizacji wniosku o zapewnienie dostępności architektonicznej lub informacyjno-komunikacyjnej przez podmiot złożonych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w rozumieniu ustawy o zapewnianiu dostępności).
- d) żądań zapewnienia dostępności cyfrowej (w rozumieniu art. 18 ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, Dz.U. 2019 poz. 848, dalej „ustawa o dostępności cyfrowej”),
- e) skarg na brak zapewnienia dostępności cyfrowej (w rozumieniu art. 18 ust. 7 ustawy o dostępności cyfrowej).

9. PODSUMOWANIE

Rok 2023 r. upłynął pod znakiem wyjątkowej pracy na rzecz społeczności lokalnej. W pierwszym półroczu nadal borykaliśmy się z ograniczeniami związanymi ze stanem zagrożenia epidemicznego, jednak od lipca mogliśmy powrócić do bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami, co wykorzystywaliśmy w codziennej pracy i podczas imprez okolicznościowych.

Z uwagi na trwający konflikt zbrojny w Ukrainie mierzyliśmy się ze związanymi z tym wyzwaniem podejmując działania umożliwiające naszym ukraińskim sąsiadom poczucie się w Rembertowie jak w domu.

Realizując cele wynikające ze Strategii rozwiązywania problemów społecznych m.st. Warszawy na lata 2021 – 2030, pod nadzorem i ze wsparciem Biura Pomocy i Projektów Społecznych, pracowaliśmy nad uruchomieniem nowych form wsparcia dla osób starszych i z niepełnosprawnościami w postaci usług opiekuńczych, e-opieki i teleopieki, które pełną parą ruszają z początkiem 2024 roku.

W samym Ośrodku także nastąpiły znaczące zmiany, gdyż w maju odeszła wieloletnia Dyrektorka – Pani Monika Dubanowska, a od września stanowisko objęła Pani Joanna Żmudzka. Udało się uzupełnić wolne wakaty, co pozwoli rozszerzyć ofertę Ośrodka m.in. o doradztwo zawodowe i związane z tym projekty. OPS dołączył też do PIUW czyli portalu informacyjnego Urzędu m.st. Warszawy dzięki czemu powstała nowa strona internetowa dostosowana do odbioru przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

W 2024 roku Ośrodek będzie się skupiał na kontynuacji dotychczasowej działalności, dotarciu do jak największej liczby mieszkańców oraz tworzeniu nowych form i wsparcia dostosowanych do indywidualnych oczekiwań osób potrzebujących. Planowane jest m.in.:

- ✓ rozszerzanie wolontariatu i zwiększenie współpracy w tym zakresie z innymi organizacjami z terenu dzielnicy,
- ✓ rozwijanie usługi pogłębionej pracy socjalnej,
- ✓ rozwijanie usługi doradztwa zawodowego i społecznego,
- ✓ warsztaty psychologiczne,
- ✓ dotarcie z ofertą do jak największej liczby mieszkańców poprzez zwiększenie aktywności w mediach społecznych oraz kontakt bezpośredni podczas różnego typu wydarzeń dzielnicowych,
- ✓ stałe podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadry.

Naszym celem jest „odczarowanie” pomocy społecznej i pokazanie społeczności lokalnej, że Ośrodek jest jej częścią.